

PARTIUMI

KÖZLÖNY

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

XIX. ÉVFOLYAM
1. SZÁMA szerkesztőbizottság elnöke
CSÚRY ISTVÁN
Felelős szerkesztő
WAGNER ERIK2009.
JANUÁR 30.

JEGYZŐKÖNYV

mely felvételre 2008. február 14-én az Igazgatótanács
és az Esperesek- és Főgondnokok Kollégiumának ülésén

Jelen vannak: Tőkés László püspök, Csúry István helyettes püspök, Kovács Zoltán főgondnok, Tolnay István világi főjegyző, Csomay Árpád generális direktor, Varga Károly, Püskő Sándor Csaba, Fülöp János, ifj. Tolnay István, Czapp István, Kovács Gyula, Oláh Mihály, Baracsi Levente, Tasnádi András lelkesítő, dr. Kovács Béla, Csúry Miklós, dr. Vajda Sándor, Fiók Imre, Török Ferenc világi igazgatótanácsosok, Földesi Márta lelkesítő póttag, valamint tanácskozási joggal: Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos, László Kálmán, a Presbiteri Szövetség elnöke, Forró László, Vinczné Pálfi Judit, Antal János előadótanácsosok, Máthé Edith jogtanácsos, dr. Geréb Zsolt rektor.

Távolmaradásukat igazolták: Szőnyi Levente jegyző, dr. Hermán M. János előadótanácsos, Sipos Miklós, az Esperesek Kollégiumának elnöke, Geréb Miklós, Szűcs Éva osztályvezető, dr. Székelyszentmihályi István, Halász György világi igazgatótanácsosok, dr. Zalatnay István, Gellén Sándor, ifj. Pataki Károly póttagok, Bara Csaba, a Gondnokok Kollégiumának elnöke.

Nem indokolták távolmaradásukat: Szekeres Sándor, Sipos László, Józsa Ferenc, Fazakas Sándor, Koszorús István, Nagy József, Péntes Lajos, Csapó Ernő, Kovács Jenő, Mihály István, Czaholi Tibor, Elekes Gyula, Venter Miklós, Fodor Lajos, Major Andrea, Lucza István, Vetési László, Pap Ákos, Szabó József Levente, Nagy Zsolt Attila.

Az Esperesek- és Gondnokok Kollégiumának tagjai közül jelen vannak: Gellért Gyula, Fazakas Csaba, Lukács József, Bogdán Zsolt esperesek, Pesti János főgondnok. Igazolva távolmaradását: Sipos István, Sipos Miklós, Nagy Sándor, Mikló Ferenc, Seres Géza. Igazolatlanul hiányoznak: Nagy József, Czaholi Tibor, Szilágyi Péter, Czinczér Attila, Márkus László gondnokok.

Szám: 11/2008

Tárgy: Számbavétel

Vinczné Pálfi Judit Ésaiai 40,1-5-ig terjedő versei alapján tart áhitatot, azt követően Csúry István helyettes püspök köszönti az ülés résztvevőit, majd felolvassa az előző ülés halasztásáról szóló határozatot.

Forró László közigazgatási előadótanácsos számba veszi a megjelenteket.

Ezt követően Csúry István helyettes püspök bejelenti, hogy a 151/2008-as számú meghívóval összehívott Igazgatótanács határozatképes.

Szám: 12/2008

Tárgy: Napirend megállapítása

Jelen igazgatótanácsos ülés a 2008. február 1-jei ülés folytatásaként az akkor elmaradt napirendi pontokat tárgyalja, valamint az időközben felmerült kérdéseket a kibocsátott meghívó értelmében.

Tőkés László püspök napirend-kiegészítő javaslatot tesz az alábbiak szerint:

- Külügyi jelentés
- Tanügyi törvény
- Cigánykérdés integrálása a missziói kérdések közé

Igazgatótanács a meghívóban szereplő napirendet a kiegészítésekkel együtt elfogadja.

Szám: 13/2008

Tárgy: Megnyitó

Kovács Zoltán főgondnok megnyitó beszédében az 1848-as forradalom 160. évfordulóját idézi, hangsúlyozza, hogy a mai körülmények között is meg kell őriznünk a forradalmi szellemet, a változások igényét. Nagy költőnk, Petőfi Sándort idézve kíván eredményes tanácskozást az ülés résztvevőinek.

Szám: 14/2008

Tárgy: Tőkés László püspök, európai parlamenti képviselő beszámolója, bejelentései

Tőkés László sajnálkozását fejezi ki amiatt, hogy a február 1-jei ülésre nem tudott eljönni, s ezért a testület ülése ma folytatódik.

- Európai parlamenti képviselővé választása után a püspöki teendők átadásával-átvételével kapcsolatban megjegyzi, hogy a folyamat zökkenőmentesen zajlott le, leszámítva néhány kisebb hibát, me-

lyeket a sajtó egyes képviselői kihasználtak. Az Egyházkerület vezetésének folytonossága jegyében kéri, hogy minden fontos kérdésben konzultáljanak a kerület vezetői, és ennek érdekében sürgeti az Egyházkerületi Elnöki Tanács mielőbbi összehívását.

- A Lorántffy Zsuzsanna Gimnázium sportpályájának visszaszerzése az európai parlamenti képviselői tevékenysége első hozadékának is tekinthető. Megköszöni Egyházkerületnek a kiállást, a kitartó harcot, nyugati testvéreinknek az erkölcsi támogatást. Fájjalja, hogy az egyházkerület gyülekezeti lapjában, a Harangszóban semmitmondó cikk jelent meg, amely nem tükrözi a hároméves küzdelmet, s ezzel mintegy kezére játszik az amúgy is triumfáló RMDSZ-nek és az ortodoxoknak.

- 2008. január 23-án Szili Katalin, a Magyar Országgyűlés elnöke látogatást tett Egyházkerületünkben, s ez alkalommal egyházunk és egyetemünk vezetőivel is találkozott. A tanácskozás során nemzetstratégiai kérdésekről, egyházi, egyetemi ügyekről volt szó.

- A Partiumi Keresztény Egyetem akkreditációját 2004 óta szabotálják Bukarestben. A halogatási taktika jelenleg is folytatódik. Éppen ezért európai parlamenti képviselői minőségében Bănescu államelnökhöz fordult az ügyben.

- Sajnálatos állapítja meg, hogy az RMDSZ csúcsvezetése belerángatta az erdélyi magyarságot a némenklátúra-küzdelmekbe.

Csúry István helyettes püspök hozzászólásában elmondja, hogy a Krónika újságírója szelektíven közölte az ő nyilatkozatát. A sportpálya-üggyel kapcsolatban megjegyzi, hogy képviselő úr nem rendelkezik teljes információval, ő nem kért bocsánatot.

Varga Károly igazgatótanácsos felhívja a figyelmet arra, hogy Csúry István helyettes püspök egyetemesen Tőkés Lászlóval és azt követően autonóm módon vezesse az egyházkerületet - különösen a világ felé egyetemet kell demonstrálni. Jó ötletnek találja és támogatja a sportpálya-ügy kötetben való kiadását.

László Kálmán PSZ-elnök is arra figyelmeztet, hogy az egyházkerületben felmerülő kérdések megoldásában konzultációra van szükség, a nagyobb horderejű kérdések pedig az igazgatótanács elé kell kerülnenek.

Tolnay István tanügyi előadótanácsos a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium sport-

pályájának visszaszerzésével kapcsolatban sürgeti a soron következő jogi-adminisztratív lépések megtételét. A Partiumi Keresztény Egyetem akkreditációs folyamatának elhúzódsága jelzés értékű: az első önálló magyar egyetem létrehozása nyilvánvalóan politikai döntést jelent, és ezt a lépést a román politikai osztály nehezen tudja megtenni.

Tökés László képviselő a sportpálya-üghöz még hozzátesszi, hogy véleménye szerint ezt a kényes ügyet meg kellett oldania az Önkormányzatnak, hiszen egyházkerületünk kiállása és a nemzetközi közvélemény is nyomást gyakorolt rá. Leszögezi, hogy a visszaszolgáltatás az évekig tartó küzdelemünk eredménye és nem az RMDSZ ügyességétől vagy éppen az ortodox püspök kegyességétől függött. Közönetet mond az Egyházkerületnek, a Nagyvárad-Olaszi Egyházközségnek, általában a váradiaknak, valamint az ügyünket külföldről támogatóknak a kiállásért. Személy szerint is kiemeli Tolnay István, Antal János és Nagy József Barna nevét.

Ami pedig az Egyetem akkreditációját illeti, kiemeli dr. Kovács Béla egyetemi tanár, volt rektor érdemeit.

Szám: 15/2008

Tárgy: Egyházkerületi titkosszolgálati átvilágítás – előterjeszti Tökés László püspök-képviselő és Máthé Edith jogtanácsos

Tökés László püspök-képviselő megállapítja, hogy egyházunk már tett lépéseket az átvilágítás tárgyában: 1998-ban az egyházkerület tiszt- és tisztségviselői és az egyházmegyék vezetői nyilatkozatot tettek arra vonatkozóan, hogy együttműködtek-e vagy sem a titkosrendőrséggel. Az időközben megjelent ún. Ticu-törvényt változtat hozott, s ezért egyházunknak kötelessége, hogy ne a folyamat nyomában kullogva, hanem a törvényt adta lehetőségeket kihasználva folytassa az átvilágítást. Példaként hozza fel a Szlovákiai Magyar Református Keresztény Egyházat, illetve a Magyarországi Evangélikus Egyházat, melyek élen jártak ezen a téren.

A Ticu-törvény nyomán hozzá lehetett férni a szekus-dossziékhoz: e dossziék nem csupán poros akták, hanem a tovább élő történelem. A besúgók közül sokan eltávoztak vagy nyugdíjba mentek ugyan, ám a dossziék mégis olyanok, mint a taposó aknák: állandó veszélyt jelentenek. Az átvilágítási folyamat is azért lanyhult el, mert egyesek menteni akarják a bőrüket. Egyelőre arra derült fény, hogy Gálfy Zoltán és Kozma Tibor teológiai professzorok, Bányai Ferenc lelkipásztor, illetve Bartha Tibor orvos besúgók voltak. A legmegdöbbentőbb az, hogy Temesváron a forradalmár Tökés László utódja a szekus-besúgó Bányai Ferenc lett, akiről a dokumentumok alapján elmondható, hogy besúgói tevékenysége nyomán többen életveszélybe kerültek.

Az a tény, hogy Dan Voiculescu szenátor kezdeményezésére kísérlet történik az Országos Átvilágító Testület (CNSAS) megszüntetésére, nem szabad, hogy elbátoraltatson bennünket: mi járjuk a magunk igaz, tiszta útját.

Máthé Edith jogtanácsos ismerteti azokat a törvényi kereteket, melyek értelmében mindenkinek joga van a saját dossziéja megtekintésére (108/1999-es törvény). Már a törvény megjelenése előtt egyházkerületünkben megalakult az Átvilágító Bizottság, melynek tagjai Gellért Gyula, Borzási Gyula és Máthé Edith voltak. Ez a bizottság az egyházkerületi

választásokra tekintve minden jelöltől nyilatkozatot kért titkosszolgálati múltját illetően.

2007-ben Igazgatótanácsunk és Közgyűlésünk határozatot hozott, hogy a Zsinat elé terjeszti az átvilágítás ügyét, ám ott a folyamat elakadt. A hivatalos átvilágítási eljárásnak az a feltétele, hogy az érintett járuljon hozzá a dossziéja kiadásához. E vonatkozásban az Egyházkerület nevében Máthé Edith jogtanácsos 2007. augusztus 27-én 87 személy átvilágítását kérte.

A hozzászólások rendjén Varga Károly igazgatótanácsos kijelenté, hogy amennyiben valakit egzisztenciájában nem érintett a besúgás, akkor meg lehet bocsátani, ám ha igen, akkor nincs megbocsátás. A besúgók számára nem kér fő- és jószágvesztést, de méltó elmarasztalást igényel.

Lukács József esperes állítása szerint már rég kérte az átvilágítást, de más formában. Tudvalevő, hogy 1990-től kezdve sok „hős termett” kerületünkben. Véleménye szerint mindenkit át kell vizsgálni, kivétel nélkül, és a püspök ne csodálkozzon azon, ha nagy meglepetések érik. Más vonatkozásban megállapítja, hogy a változások után és főleg az utóbbi években az ortodox egyház agresszíven terjeszkedik a Szilágyságban, a Berettyó mentén. Például Nagyfaluban ortodox esperesi hivatalt akarnak nyitni.

Dr. Kovács Béla igazgatótanácsos hozzászólásában a Bányai-ügyet taglalja. Bányai Ferenc lelkipásztor ügynökműltja 2007. december 7. és 10. között nagy vihart kavart a temesvári gyülekezetben. December 16-án Bányai beismerte tettét. A temesvári presbitérium egy része kiállt a lelkeséssel, mondván, hogy egységben kell tartani a közösséget. Legtöbben azt kérték, hogy Bányai maradjon a helyén, hiszen 20 éves szolgálat alatt sok jót tett a gyülekezetért, és munkajogilag sem nyugdíjazni, sem elhelyezni nem lehet akarata ellenére. Végül a presbitérium határozatban mondta ki: Bányai Ferenc lelkipásztor hibás, de maradjon szolgálatában nyugdíjba vonulásáig. Nyilvánvaló, hogy több információ birtokában másként lehetett volna dönteni.

Fazakas Csaba esperes a Bányai-ügy kapcsán megjegyzi, hogy 1989 előtt az egyházmegye mai lelkeszei közül csupán Bányai Ferenc szolgált, a többiek mind fiatalok és más vidékről kerültek oda. Ezért a lelkeszi kar nem foglalt konkrétan állást az ügyben, és maga az Esperesek Kollégiuma is az Igazgatótanács elé utalta az ügyet.

Kovács Zoltán főgondnok megállapítja, hogy azok, akiknek volt titkosszolgálati vonatkozású tapasztalata, másképpen viszonyulnak az ügghöz, mint azok, akiknek nem volt. A lelkeszi kar idősebb tagjainak nagyobb az elvárása; a fiatalok egy része nem érti, vagy megbocsátóbb magatartást tanúsít. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy Bányai Ferenc súlyos bűnt követett el: gyülekezeti munkájának elismerése ellenére el kell őt ítélni.

Csúry István helyettes püspök felidézi az Esperesek Kollégiumának vonatkozó határozatát, miszerint minden ilyen ügyet szakszerű és diszkrét módon kell kezelni. Javasolja, hogy vigyük vissza a Zsinat elé a kérdést, hogy onnan kapjunk útmutatást a továbbiakra nézve.

Vincze Judit előadótanácsos Illés prófétát idézi: „Meddig sántikáltak még kétfelé?”, és kérdezi, hogy az érintettek '90 óta miért nem néztek a Bibliába, és miért nem vonultak vissza.

Bogdán Zolt esperes elmondja, hogy nincs az átvilágítás ellen, de megdöbbentette, hogy Bányai

Ferenc 1998-ban írásbeli nyilatkozatot tett, miszerint nem volt kapcsolata a román titkosszolgálattal. Ez kimeríti a fegyelmi vétség fogalmát. Ennek ellenére javasolja, hogy adjunk még egy lehetőséget Bányai Ferencnek a csendes visszavonulásra. Véleménye szerint az egyházi testületi jóváhagyással átvilágítandó 87 személy mellett ki kellene bővíteni a kört minden volt főgondnokra, esperesre vagy akár az egész lelkeszi karra.

Tasnádi András igazgatótanácsos is teljes körű átvilágítást javasol, sőt kiterjeszteni az egyházi tanintézmények tanári karára is.

Máthé Edith jogtanácsos elmondja, hogy 1998-ban azért kértünk nyilatkozatot, mert számítottunk a későbbi átvilágításokra. Elmondja, hogy a CNSAS csak 40 személyben gondolkodott, de az egyházkerület 87 személy átvilágítását kérte.

Forró László előadótanácsos javasolja a 87 személy kilétének nyilvánosságra hozatalát.

Tökés László püspök elmondja, hogy vannak ártatlan áldozatok is. A 87 nevet diszkrétan kezelték, az egyházkerület és az egyházmegyék vezetői szerepelnek a listán, melyet felfogatás ki kell egészíteni. Bányai Ferenc esetével kapcsolatban püspök megjegyzi, hogy egyesek még mindig nem érzékelik a szóban forgó ügy súlyát. Bányai Ferenc a hálózat része volt, és Pap László azért helyezte Újszentesre, hogy Tökés László mellett legyen és megfigyelje őt. Végezetül keserűen állapítja meg, hogy erkölcsi érzékünk eltompult, hazugságban élünk. Szerinte teljes körű átvilágítás szükséges, és mindenképp a Zsinat elé kell vinni az ügyet.

Igazgatótanács két tartózkodással a következő határozatot hozza:

Egyházkerületünk a rendszerváltozás kezdete óta (1989) következetesen kiáll az Anyaszentegyház megújulásáért, fejlődéséért és jövője szempontjából elengedhetetlenül fontos erkölcsi megújulásért. E mellett, és ennek céljából állhatatosan szorgalmazza az Egyház tiszt- és tisztségviselőinek titkosszolgálati átvilágítását. Egyházkerületünk hasonló elvárásokat támaszt az egész, kommunizmus utáni társadalommal szemben. A múlt bűneinek megismerése, megvallása és megbánása teológiai szempontból is megkerülhetetlen. E nélkül nem beszélhetünk megbocsátásról és megújulásról.

1. Az Anyaszentegyház átvilágításának és megtisztításának folyamata kezdettől fogva – külső és belső – akadályoztatást szenvedett. Ennek ellenére a múlttal való szembenézés, valamint a kommunizmus idején elkövetett bűnök feltárása fontosságának tudatában, Igazgatótanács a tavaly újrazekedett úton tovább haladva folytatja az Egyházkerület titkosszolgálati átvilágítását.

a. Az egyes egyházmegyék és az igazgatótanácsosok javaslata alapján elrendeli a hatáskörébe tartozó egyházi szolgák és alkalmazottak teljes körű átvilágítását.

b. A múlt feltárását, az átvilágítási folyamatát, a kollaboránsok azonosítását és a velük szembeni eljárást külön rendeletben fogja szabályozni.

c. Igazgatótanács felszólítja Egyházkerületünk tiszt- és tisztségviselőit, hogy az elkövetkezőkben ők maguk kérjék ki titkosszolgálati iratgyűjtőiket, és azokat az Igazgató-

tanács által szabályozott módon bocsássák az Egyházkerület rendelkezésére.

2. Az utóbbi hónapokban napvilágra jutott esetekkel kapcsolatban Igazgatótanács megdöbbenését fejezi ki, és mélységesen elítéli azokat, akiknek ügynöki múltja egyértelműen bebizonyosodott.

a. Igazgatótanács hivatalos formában tájékoztatja az Erdélyi Református Egyházkerületet, valamint a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetet dr. Gálffy Zoltán ny. teológiai professzor, volt zsinati tag és zsinati bizottsági elnök, a Református Szemle egykori főszerkesztője titkosszolgálati tevékenységéről. Más, idevágó írott anyagokat is figyelembe véve javasolja, hogy a Teológiai Intézet – lehetőség szerint – tárja fel a hírdett Szekuritának az intézmény keretében végzett romboló munkáját.

b. Bányai Ferenc temesvári belvárosi lelképásztort, volt temesközi esperest, mivel életeket veszélyeztetett és elárulta az Anyaszentegyház ügyét, valamint az 1998. évi egyházkerületi választásokon az Anyaszentegyházat hamis tanúságtétellel írásbeli nyilatkozattal félrevezette, Igazgatótanács hasonlóképpen elítéli, és határozati úton felszólítja arra, hogy feltétel és haladék nélkül vonuljon vissza lelkészi szolgálatából. Nevezettnek ezen túlmenően viselnie kell súlyos fegyelmi vétségeinek következményeit.

Bányai Ferenc többrendbéli vétségeit súlyosbítja az a körülmény, hogy a '80-as évek végén a helytálló temesvári gyülekezet és a Ceaușescu-féle falurombolás ellen fellépő temesközi egyházmege árulója lett, utóbb pedig, ellenforradalmi múltja ellenére, nem átalott ezen gyülekezet és egyházmege lelkésze, illetve esperese lenni.

3. Általános összefüggésben Igazgatótanács – hitéből fakadóan – támogatja mindazokat a társadalmi és politikai törekvéseket, amelyek a kommunista múlt feltárására és a titkosszolgálati tevékenység átvilágítására irányulnak.

a. Ennek értelmében Igazgatótanács nagyra értékeli a kommunizmus büneiről szóló ún. Tismăneanu-jelentést, valamint A Kommunizmus Büntetteit Kutató Intézet (IIC) elkötelezett munkáját.

b. Igazgatótanács üdvözlí és támogatja az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács azon tervét, hogy a Tismăneanu-jelentés mintájára és annak kiegészítéseképpen külön jelentésben foglalja össze a kommunista rezsim magyarságunk – és egyházaink – ellen elkövetett büntetteit.

c. Igazgatótanács újlag a Zsinat elé terjeszti a titkosszolgálati múlt átvilágításának a kérdését annak megállapításával, hogy a Zsinat által 2002-ben elfogadott átvilágítási szabályrendelet kudarcot vallott – márpedig a kérdés kezelése nem tűr kitérést vagy halasztást.

d. Igazgatótanács erkölcsi támogatásáról biztosítja Tökés László püspököt, európai parlamenti képviselőt abban a törekvésében, hogy európai szinten is történjen meg a

kommunista múlt feltárása, s ennek folyamánaképpen az Európai Parlament – a fasiszmushoz hasonlóan – ítélje el a kommunizmust.

4. Igazgatótanács határozottan elítéli Románia Alkotmánybíróságának azon tragikomikus döntését, mellyel – közel egy évtizedes fennállását követően – törvényellenesnek ítélte a Szekuritate Irattárát Vizsgáló Országos Tanács (CNSAS) munkáját – ezáltal igyekezve megakadályozni az igazságszolgáltatásban dolgozókat, valamint a közelgő választások jelöltjeinek a szabályszerű átvilágítását.

5. Igazgatótanács rendkívül fontosnak tartja mind az egyházban, mind a társadalomban az igazságosság és a békeség evangéliumi értelemben való érvényesülését. Ennek szellemében felhívással fordul az Egyházkerület hivatalos szolgálóihoz, hogy abban az esetben, amennyiben előéletükben együttműködtek a Szekuritával, megkéssék bár, de lelkiismeretük szerint élnenek a beismerés lehetőségével, és gyakoroljanak nyilvános bűnbánatot.

6. Igazgatótanács tudatában van annak, hogy a legbűnösebbek annak az istentelen és embertelen rendszernek a fizetett kiszolgálói, amely megfélemlítéssel vagy más nemtelen eszközökkel ügynöki kollaborációra készítette vagy kényszerítette az ország polgárait, köztük egyházunk szolgálóit. Ezt szem előtt tartva követeli, hogy ne csak a régi rezsim áldozatait és kollaboránsait, hanem annak igazi kiszolgálóit is leplezzék le és vonják felelősségre.

Végezetre, a történelmi és az emberi megértés, valamint a krisztusi megbocsátás szellemében Igazgatótanács együttérzését fejezi ki a Szekuritáté áldozatait, vagyis mindazok iránt, akik nem szándékos, címeres és fizetett kiszolgálói voltak a régi rendszernek, valamint azok iránt, akik minden kedvezőtlen körülmény ellenére emberek tudtak maradni – az embertelenségben.

Szám:16/2008

Tárgy: A 2008. évi választások előkészítése – előterjeszti Tökés László püspök-képviselő

Tökés László képviselő megállapítja, hogy kiélezett harc folyik az RMDSZ és a rajta kívül álló erők között. Szilágy megyében nagy csalódást okozott az európai parlamenti választások szavazati aránya: bebizonyosodott, hogy a Szilágy megye a poszt-kommunizmus legerősebb bástyája, az RMDSZ hűbérese. Másfelől érthetetlen, hogy mi készíti az RMDSZ-t, hogy Bănescu elnök ellen sorakozzon fel. Egyházunknak ebben a politikailag felemás helyzetben is ki kell állnia a közéleti ügyekben, igyekezni kell a párbeszéd fenntartására.

Csűrű István helyettes püspök azt javasolja, hogy minden konkrét esetben meg kell vizsgálni, hogy lehet-e az RMDSZ-szel együttműködni.

Varga Károly igazgatótanácsos a Koltón kialakult sajátos helyzet kapcsán felteszi a kérdést, hogy

független jelöltet vagy az RMDSZ-es jelöltet támogassák-e. A soron következő egyházi választásokra nézve azt javasolja, hogy egyházi tisztségekre RMDSZ-es pap ne jelentszen.

Vincze Judit missziói előadótanácsos szerint olyan jelöltet támogasson az egyház, aki nemzet-tudattal rendelkezik, és aki egyházunkat erkölcsileg és anyagilag támogatja.

Bogdán Zsolt esperes tudatja, hogy Zilahon az RMDSZ felajánlotta neki, hogy indulhat a városi tanácsosi listán. Számára kérdéses, hogy megőrizheti-e az egyházi függetlenségét ebben az esetben.

Kovács Zoltán főgondnok elmondja, hogy Érmihályfalván február 15. és március 15. között zajlik a jelölés a helyhatósági választásokra. Véleménye szerint a helyi viszonyok figyelembe vételével kell bölcsen dönteni a jelölés és a választás kérdésében.

Tasnádi András igazgatótanácsos az azon jelöltek indulását támogatná, akik az erdélyi magyarság javát szolgálják, a református egyház érdekeit képviselik, feltétel nélkül. Az egyházi tisztségekbe is olyanokat kell választani, akik nem sértették meg soha az egyház érdekeit.

Püsk Csaba igazgatótanácsosnak a lelképásztörök politikálásával kapcsolatban fenntartásai vannak. Állítása szerint a szilágyi lelképásztörök pozíciói nem jobbák, mint más egyházmegekben. Azt is hozzáteszi, hogy nem az RMDSZ jó, hanem gyenge a Polgári Szövetség.

László Kálmán megállapítja, hogy az európai parlamenti választások után kiderült: a Szilágy megyében nincs Polgári Szövetség. Tulajdonképpen egy pártrendszer működik a megyében, ami feloldhatatlan dilemmát okoz a nemzeti érzésű lelkészek körében.

Az idén sorra kerülő választások ügyében Igazgatótanács a következő határozatot hozza:

1. Elemezve politikai téren a választások viszonylatában fennálló jelenlegi helyzetet, Igazgatótanács – elvi szinten – kimondja a következőket:

a. Az Egyháznak minden téren ragaszkodnia kell önállóságához, Alkotmány biztosította autonómiájához.

b. Ennek megfelelően, szakítania kell a kommunista múlt hatalmi-politikai befolyásának rossz emlékü örökségével, és vissza kell utasítania bármely kívülről jövő politikai beavatkozást.

c. A gyakran hangoztatott, igaztalan vádakkal ellentétben, az esetek túlnyomó többségében nem az Egyház az, aki beavatkozik a politikába, hanem – éppen ellenkezőleg – a hatalom, az egyes pártok és politikusok kísérelnek meg illetéktelen befolyást gyakorolni az egyházakra. Igazgatótanács határozottan elítéli ezeket a próbálkozásokat, bármely oldalról is jönnek azok.

d. Az Egyház ne folytasson pártpolitikát, és tartsa távol magát a mindennapi pártpolitikai csatározásoktól. Ugyanakkor viszont hitből fakadó, erkölcsi kötelességének tartsa, hogy a társadalomra, a nemzetére és az egyházakra nézve fontos kérdéseket és ügyeket, keresztyén erkölcsi- és értékrendjének megfelelően véleményt mondjon, és álláspontját – politikai téren is – érvényre juttassa.

e. Történelmünk során, különösképpen pedig jelenkori kisebbségi helyzetünkben, Anyaszentegyházunk – a többi testvéregyházzal egyetemben – mindenkor öntudatosan vállalta, és a továbbiakban is hivatástudattal vállalja Isten-adta nemzetmegtartó szolgálatát.

2. Mindezeket figyelembe véve, a közelgő helyhatósági és az országos választásokra nézve, Igazgatótanács kimondja, hogy első rendben nem pártokat, hanem értékeket, társadalmi, nemzeti és egyházi érdekeket támogat – s a választásokon induló jelöltek is ezen elv alapján tartja hitelesnek, és részesíti erkölcsi támogatásában.

Ennek megfelelően, Igazgatótanács meghagyja, hogy egyházkerületünk, egyházmegyénk és egyházközségeink a következő ismérvek és elvárások szerint járjanak el és nyújtsanak támogatást a választásokon induló pártoknak, illetve jelölteknek:

- A keresztény értékek és az egyházaink iránti hűség;
- A demokratikus értékek, a demokrácia iránti elkötelezettség;
- Az erdélyi magyarság iránti nemzeti elkötelezettség;
- Kisebbségi közösségünk vallási és nemzeti önazonossága iránti hűség, annak megőrzése és erősítése;
- A közösségi örendelkezés, a nemzeti autonómia képviselőjének egyértelmű vállalása;
- Eddigi tevékenységük, szolgálatuk és eredményeik számbavétele – a hitelesség megállapítása céljából;

- A jelöltek személyi adottságainak, emberi értékeinek figyelembevétele;
- Személyi gazdasági, anyagi érdekelttség és összefonódások kizárása;
- Titkosszolgálati átvilágítás, erkölcsi, politikai feddhetetlenség.

3. Igazgatótanács üdvözli a Magyar Polgári Párt megalakulását, és sürgeti annak törvényes bejegyeztetését. Fontosnak tartja, hogy színre lépésével, közel két évtizedig tartó egypárti politizálás után az erdélyi magyar nemzeti közösség életében is megteremtődtek a demokratikus pluralizmus feltételei, valamint a választás szabadsága.

4. Igazgatótanács helytelennek és a demokráciával ellentétesnek tartja a Romániai Magyar Demokrata Szövetség egypárti szemléletű, kizárólagossági politikáját. Meggyőződése, hogy egy egészséges demokráciában nincs helye a nemzeti egység és a demokratikus pluralizmus egymással való szembeállításának és egymás elleni kijátszásának.

5. A plurális egység demokratikus elve alapján Igazgatótanács a politikai közsereplők közötti együttműködést és összefogást szorgalmazza.

- a. Támogatja az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács párbeszédre és megegyezésre szóló felhívását – közös nemzeti érdekeink szolgálatában, és helyi, parlamenti, valamint nemzetközi képviseletünk biztosítása érdekében.
- b. Szorgalmazza a pártok és a jelöltek közötti demokratikus esélyegyenlőség megteremtését – a túlerővel rendelkező RMDSZ egész-

séges önkormányozása, valamint a szembenálló felek föltétlen megegyezési készsége által.

c. Igazgatótanács kiváltképpen sürgeti az erdélyi magyar közösség gazdasági és pénzügyi elosztási rendszerének a reformját, a pénzforrások és a támogatási rendszer párt-szemponctól független, méltányos és igazságos átalakítását és civil ellenőrzés alá helyezését.

6. A folyamatban lévő helyhatósági jelölállítást vonatkozásában Igazgatótanács különösképpen fontosnak tartja a – megyei és települési – helyi viszonyok (1) –, és a magyarság helyi számarányainak (2) messzemenő figyelembevételét. A jelöltek kiválasztásánál – megegyezéssel formában – nem az egymással szembeálló pártos, hanem az összefogást elősegítő nemzeti szempontok érvényesítése szükséges.

Időhiány miatt, Igazgatótanács a nem tárgyaltnapirendi pontokat a következő ülés elé utalja.

K. m. f.:

CSÜRY ISTVÁN
helyettes püspök

KOVÁCS ZOLTÁN
főgondnok

TOLNAY ISTVÁN
világi főjegyző

Hitelesítők:

SZEKERES SÁNDOR
igazgatótanácsos

PÉNZES LAJOS
igazgatótanácsos

JEGYZŐKÖNYV

mely felvétel 2008. április 25-én Nagyváradon, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának ülésén

Jelen vannak: Tökés László püspök, Csúry István helyettes püspök, Tolnay István világi főjegyző, Csomay Árpád generális direktor, Varga Károly, Szekeres Sándor, Sipos László, Fülöp János, ifj. Tolnay István, Czapp István, Kovács Gyula, Fazakas Sándor, Oláh Mihály, Tasnádi András, Sipos Miklós esperes – lelkesítő jellegű tagok; dr. Kovács Béla, Csúry Miklós, dr. Vajda Sándor, dr. Székelyszentmiklósi István, Halász György, Fiók Imre, Török Ferenc világi igazgatótanácsosok; Gellén Sándor, Földesi Márta, Venter Miklós póttagok; valamint tanácskozási joggal: Salánki Lóránt, Forró László, Vinczéné Pálfi Judit, Antal János, dr. Hermán M. János előadótanácsosok, Máthé Edith jogtanácsos, Szűcs Éva osztályvezető, László Kálmán, a Presbiteri Szövetség elnöke, Vetési László szórányügyi előadó.

Távolmaradásukat igazolták: Szőnyi Levente, Józsa Ferenc, Baracsi Levente, Csapó Ernő, Kovács Jenő, Bara Csaba.

Nem indokolták távolmaradásukat: Kovács Zoltán, Koszorus István, Czaholi Tibor, Pénez Lajos, ifj. Pataki Károly, dr. Zalatnay István, Mihály István, Elekes Gyula, Fodor Lajos, Major Andrea, dr. Geréb Zsolt, Lucza István, Pap Ákos.

Forró László előadótanácsos a 2Kir. 9,1-10 versei alapján tartott igei bevezetőjével kezdetet vesz az Igazgatótanács ülése.

Szám: 17/2008

Tárgy: Számbavétel és a napirend megállapítása

Csúry István helyettes püspök köszönti a résztvevőket.

Forró László közigazgatási előadótanácsos számba veszi a megjelenteket és megállapítja, hogy 33 szavazásra jogosult tagból 17 lelkesítő és 9 világi

tag van jelen, azaz összesen 26. Tanácskozási joggal bíró tagok közül kilencen vannak jelen.

Nagy József Barna javaslatára a meghívóban szereplő napirend kiegészül a cigánymisszió ügyével.

Csúry István helyettes püspök megállapítja, hogy a 4002/2008-as számú meghívóval szabályszerűen összehívott ülés a számbavétel alapján határozatképes. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Sipos László lelkesítő és Csúry Miklós világi tagokat.

Tökés László püspök bejelenti, hogy – Istennek hála – zökkenőmentes volt a szolgálati feladatok átadása Csúry István helyettes püspöknek, aki jó rálátással kezdett hozzá a feladatok elvégzéséhez.

Továbbiakban püspök-képviselő beszámoló az Európai Parlamentben végzett eddigi tevékenységéről, és sajnálattal állapítja meg, hogy Európában nagyobb a tolerancia a muzulmánokkal, mint a keresztényekkel szemben.

Szám: 18/2008

Tárgy: Közigazgatási ügyek – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László előadótanácsos a következő kéréseket terjeszti az Igazgatótanács elé:

1. Mike Abigél, V. éves teológiai hallgató azzal a kéressel fordul Igazgatótanácsához, hogy engedélyezze egy évig tartó külföldi tanulmányútját.

2. Nagybánya-Ováros Református Egyházközség Presbitériuma azzal a kéressel fordul Igazgatótanácsához, hogy engedélyezze Kádár Miklós lelkipásztor további szolgálatát a gyülekezetben.

3. Forró László előadótanácsos előterjeszti a Tasnádi Református Egyházközségben lezajlott lelkészválasztás bonyolalmairól szóló beszámolót. Felkéri Gellén Sándor igazgatótanácsost, hogy érintettként számoljon be a kialakult helyzetről, valamint személyes sérelmeiről. Forró László javasolja, hogy Igazgatótanács rendelje el a választás megismétlését, és felkéri az érintett egyházmegyét és egyházközséget, hogy mielőbb orvosolják a kialakult helyzetet, és pótolják azon mulasztásait, amelyek ellentmondtak a kanonikus rendnek.

4. Forró László előadótanácsos ismerteti Pajzos Csaba kérését, miszerint vásárolni szeretne a Nagyvárad-Hegyaljai Református Egyházközség területén, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület tulajdonában lévő földterületből egy 2727 négyzetméteres területet, 8 eurós négyzetméterenkénti áron.

5. Forró László előadótanácsos javaslatot tesz egy 5 hektáros terület vásárlására az Egyházkerület részére, befektetés végett, a Hegyközben. Az említett területet ki lehetne parcellázni, és a jövőben többszörös áron értékesíteni lehetne.

Igazgatótanács a fenti kérésekkel kapcsolatban a következőket határozza:

1. Igazgatótanács engedélyezi Mike Abigél V. éves teológiai hallgató egyéves külföldi tanulmányútját.

2. Igazgatótanács négy tartózkodás mellett elutasítja Nagybánya-Ováros Egyházközség Presbitériumának kérését: nem engedélyezi Kádár Miklós lelkipásztor további szolgálatát.

3. Igazgatótanács elrendeli a lelkészválasztás megismétlését a Tasnádi Református Egyházközségben.

4. Igazgatótanács két tartózkodás mellett jóváhagyja, hogy a Királyhágómelléki Református Egyházkerület eladja a tulajdonában lévő – a 92665-ös teleklönyvben, az 19210-es és 19212-es helyrajzi szám alatti földterületből – 2727 négyzetméter területet Pajzos Csabának, a Partiumi Keresztény Egyetem tanárának.

5. Igazgatótanács egyhangúlag elhatározza egy öthektáros földterület megvásárlását a Hegyközben az Egyházkerület részére, befektetési céllal.

Szám: 19/2008

Tárgy: Helyhatósági választások és közéleti kérdések – előterjeszti Csúry István helyettes püspök

Csúry István helyettes püspök elmondja, hogy ebben a kérdésben teljes a zűrzavar és a szervezetlenség, ugyanis a mi egyházkerületünknek nincs határozott állásfoglalása a lelkészek közéleti szereplésével kapcsolatban. Megállapítja, hogy nem betölteni, hanem betölteni kell a feladatot.

Püspök Sándor Csaba lelkipásztor szerint nem elvetendő az Erdélyi Református Egyházkerület határozata a kérdésben, amely szerint lelkész ne vállaljon fizetett politikai tisztséget. Ugyanis egy-egy lelkész személye körül így is olyan sok a megütközés, ne legyen még a politikai hovatartozás is a megütközés tárgya.

Varga Károly lelkipásztor hozzászólásában hangsúlyozza, hogy a lelkészeknek függetlennek kell lenniük, hisz a gyülekezet tagjai megoszlanak politikai nézeteikben. A lelkész pedig mindkét fél pártjára kell legyen, és nem lehet részrehajló.

Tökés László püspök megállapítja, hogy azok a lelkipásztorok, akik politikai szerepet vállalnak, nagy többséggel az RMDSZ listáin indulnak, és nagyon kevesen vannak az MPP listáin. Ez nyilvánvaló jele annak, hogy az RMDSZ részéről nagyfokú „kapitulálás” folyik; a behálózásnak és a megvásárlásnak jelei ezek.

Forró László előadótanácsos javasolja, hogy a politikai tisztséget vállalók részére egy olyan normatívát kell kidolgozni, mely szerint politikai tevékenységeikről az egyházi fórumok előtt is beszámolót tartsanak. Ez volt Sipos Miklós esperes javaslata is. Erre a legközelebbi alkalom a május 2-án sorra kerülő Egyházkerületi Lelkipásztori Fórum. Ennek kidolgozására Igazgatótanács bízta meg az egyházkerületi Vezető Tanácsot.

Igazgatótanács egyhangúlag elhatározza a következőket:

1. Igazgatótanács teljes egészében fenntartja és megerősíti a 2008. február 14-i, rendkívüli ülésén elfogadott határozati állásfoglalását az idén sorra kerülő választások tárgyában.

2. Igazgatótanács aggodalommal állapítja meg az anyagi érdekek és szempontok egészségtelen tényerését a választási jelöltállítás folyamatában, és Egyházunk anyagi függetlenségének a megőrzésére szólítja fel gyülekezeteink jelöltséget vállaló szolgáit.

3. Igazgatótanács határozottan elítéli a választás demokratikus szabadságát és az emberi jogokat korlátozó, az emberi méltóságot és nemzeti érdekeinket sértő politikai kizárólagosságot, valamint az erre irányuló próbálkozásokat és megnyilvánulásokat.

4. Igazgatótanács felhívással fordul gyülekezeteinkhez, Egyházunk tagjaihoz és szolgálóihoz, hogy a lelkiismereti szabadság, a plurális egység és az értékelvűség szellemében a választások során az egyesítő nemzeti érdekeket helyezik a megosztó pártosság fölébe. Keresztény és nemzeti értékeink következetes képviselésével Egyházunk ne bocsátkozzon pártpolitikai küzdelmekbe, és állhatatosan védje meg autonómiáját.

4. Tökés László püspök, európai parlamenti képviselő kezdeményezését támogatva Igazgatótanács szorgalmazza, hogy a 2008. május 2-i, rendkívüli lelkészértekezleti tanácskozáson Egyházkerületünk lelkipásztorai a küszöbön álló helyhatósági választások kérdéseit is vitassák meg, és azokra közösen készüljenek fel. Különösképpen fontosnak tartja, hogy az értekezleten a választási jelöltséget vállaló lelkipásztoraink is részt vegyenek.

5. Igazgatótanács meghagyja, hogy megválasztásuk esetén Egyházunk szolgálói keresztyén-nemzeti értékrendünket képviseljék. Ugyanakkor azt is elvárja, hogy közzolgálati tevékenységükről időről időre beszámoljanak Egyházunk illetékes testületei előtt.

Szám: 20/2008

Tárgy: Fellebbezés Bányai Ferenc temesvári lelkipásztor besúgási ügyében – előterjeszti Máthé Edith jogtanácsos

Máthé Edith jogtanácsos ismerteti Igazgatótanácsal a Temesvár-Belvárosi Református Egyházközség Presbitériumának 2008. március 11-én kelteezett beadványát, melyben jogtalannak tartják lelkipásztorok, Bányai Ferenc lelkési szolgálatától való visszavonulási felkérését (1. számú melléklet). Presbitérium azzal a kéressel fordul Máthé Edith jogtanácsos felé, hogy nevezze meg a lelkész felmentési határozatának végrehajtási formáját, a Kánon paragrafusai, valamint a világi törvények előírásai szerint.

Venter Miklós igazgatótanácsos kompromisszumos megoldást javasol ebben a kérdésben, ugyanis a büntetés mellett a keresztyéni értékrendben van megbocsátás is.

Dr. Kovács Béla temesvári főgondnok azt javasolja, hogy hallgassuk meg az érintettet is. Ugyanis neki is lehetnek elfogadható és megérthető szempontjai. A gyülekezet a lelkipásztort, mint lelkészt ismerte és szerette meg, és ezek alapján melegebben nyugtázza eddigi szolgálatát.

Török Ferenc igazgatótanácsos szintén egy méltányos megoldási lehetőséget ajánl, hiszen az ügy nemcsak az egyház belső köreiben ismert, hanem a kívülálló is a megbocsátás mértéke szerint fogna megítélni bennünket.

Dr. Hermán M. János szerint sok embert megráncoltak Bányai Ferenc lelkipásztor ügyködési nyomán. Nem egyházbéda, hanem romboló dolgot tett. „Júdás-szindróma” az ő tette és viselkedése. Tudnia kellett volna, hogy a lelkési eskünek mond ellent az, amit művel, és a palástnak is van bécülete.

Tökés László püspök precedens értékűnek nevezi a „Bányai-ügyet”. Beszámol arról, hogy a közelmúltban járt nála az a kanadai forgatócsoport, akik a rendszerváltás előtt is meglátogatták, és tudósítottak a romániai helyzetről. Meghatódottan mutatta meg azokat a fényképeket, amelyek Temesváron készültek a rendszerváltás előtt. Számára egyértelmű, hogy amíg Tökés László a falurombolás ellen emelt hangot, addig Bányai Ferenc a falurombolás mellett állt ki. Bányai Ferenc visszaélt Tökés László bizalmával. Igaza lehet az előbbieken felszólalt dr. Kovács Bélának, Török Ferencnek és Venter Miklósnak, amikor emberségről, szeretetről, erkölcsről és megbocsátásról beszélnek, ám a megboc-

csátás feltétele a bocsánatkérés lehet. Ezt Bányai Ferenc még eddig nem tette meg. Példaként hozza fel II. János Pál pápát, aki megbocsátott támadójának, Ali Aqesának, de ettől függetlenül a merénylő megkapta méltó büntetését.

Igazgatótanács Tökés László püspök javaslatára név szerinti szavazással dönt a Temesvár-Belvárosi Egyházközség azon fellebbezése ügyében, melyben a Presbitérium az egyházkerületi titkoszolgálati átvilágítással kapcsolatos, a 2008. február 14-i igazgatótanács határozat Bányai Ferenc temesvári lelkipásztorra vonatkozó döntésének a megváltoztatását kéri.

1. Igazgatótanács egyhangúan visszautasítja a Temesvár-Belvárosi Egyházközség Presbitériumának fellebbezését, annak megállapításával, hogy a gyülekezet vezető testülete nem illetékes Bányai Ferenc ügyében fellebbezést benyújtani. Ez a kérdés – jogi téren – kizárólag a határozatot meghozó Igazgatótanácsra és az érintett Bányai Ferenc lelkipásztorra tartozik.

2. Igazgatótanács megdöbbenéssel állapítja meg, hogy a temesvári Presbitérium kizárólagosan jogi, munkajogi kérdésként kezeli a nevezett ügyet, teljességgel figyelmen kívül hagyva annak erkölcsi, politikai, egyházpolitikai dimenzióit. Presbitérium ennek következtében – erkölcsi téren – a bűnpártolás hibájába esik.

3. Mindezeket szem előtt tartva, Igazgatótanács megerősíti a 2008. február 14-i előző határozatát, melyben arra szólította fel Bányai Ferencet, hogy „feltétel és haladék nélkül vonuljon vissza lelkesi szolgálatából”. Ezzel együtt megállapítja, hogy nevezett határozatában a rendkívüli súlyosságú vétséget elkövető lelkéssel szemben messzemenő emberséggel járt el. Éppen ezért értetlenséggel tekint a Presbitérium illetéktelen és méltatlan fellebbezésére.

4. A megbocsátásra vonatkozó felvetésekre nézve Igazgatótanács tisztázza, hogy a megbocsátást minden esetben a megbánásnak és a bocsánatkérésnek kell megelőznie. Ugyanakkor méltányolja Tökés László püspök azon bejelentését, hogy mindentől függetlenül megbocsát Bányai Ferencnek.

5. Igazgatótanács ismételtlen megállapítja, hogy Bányai Ferenc lelkes, volt esperes kivételesen súlyos besúgói tevékenységével lelkipásztori esküjét szegte meg, és tételes módon vétett Egyházunk törvényei ellen.

6. Mivel esperessé választatásakor – kollaboráns múltját letagadva – írásbeli nyilatkozatával vezette félre választóit, illetve az egyházi hatóságokat, Igazgatótanács visszamenőleges hatállyal kezdeményezi Bányai Ferenc esperesi tisztségétől való megfosztását.

7. Mindent egybevetve, Igazgatótanács határozati úton, ismételtlen felszólítja Bányai Ferencet, hogy ezen határozat kézbevitelétől számított két héten belül bűnbánattal és önként vonuljon vissza lelkipásztori szolgálatából.

Név szerinti szavazással, egyhangúan elfogadják a határozatot: Csúry István helyettes püspök, Kovács Zoltán főgondnok, Sipos Miklós, az Esperesek Kollégiumának elnöke, Püspök Csaba lelkeszertekezleti elnök, Varga Károly, Szekeres Sándor, Sipos László, Fülöp János, Czapp István, Kovács Gyula, Fazakas Sándor (Varsolc), Tasnádi András és Gellén Sándor lelkeszi, valamint dr. Kovács Béla, Csúry Miklós, Vajda Sándor, Székely-szentmiklósi István, Halász György, Fiók Imre, Török Ferenc és Venter Miklós presbiteri igazgatótanácsosok.

Tökés László püspök az érintettség okán nem vett részt a szavazáson. A szavazás pillanatában nem voltak a tanácssteremben: Tolnay István világi főjegyző, Csomay Árpád missziói előadó és Oláh Mihály lelkeszi igazgatótanácsos.

Szám: 21/2008

Tárgy: A Biblia éve – 2008 – előterjeszti Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos

Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos missziói jelentésében tájékoztatja Igazgatótanácsot arról, hogy a 2008. évben számos megrendezésre kerülő konferenciának, találkozási témájában szerepelnek a Bibliával kapcsolatos előadások és programok. Minden szervezet és szövetség, amely egyházkerületünkön belül működik (ifjúsági, nőszövetségi, presbiteri) fontosnak tartja, hogy a Biblia Évében megemlékezzen a Szentírásról. Részletes ismertetést a mellékletben csatolt jelentésben olvashatunk. (2. számú melléklet)

Tudomásul szolgál

Szám: 22/2008

Tárgy: Egyházi ingatlan és ingó javakkal kapcsolatos ügyek – előterjeszti Máthé Edith jogtanácsos

Máthé Edith jogtanácsos beszámoló arról, hogy egyházkerületünk gyülekezetei mintegy 150 ingatlant kaptak vissza az államtól. Ha a többi felekezet által visszaszolgáltató ingatlanok számát vesszük figyelembe, akkor megállapíthatjuk, hogy a Királyhágómelléki Református Egyházkerület áll a legjobban ezen a terén.

Továbbiakban felhívja a figyelmet arra, hogy most kezd beindulni a kárpótlási igények elbírálása, s amennyiben lehet, ne állami részvényeket igényeljenek a kárvalottak, hanem inkább pénzületi kárpótlást.

Örömmel számol be arról, hogy az Egyházkerület megnyerte a Kossuth utcai ingatlan perét, amelyben 5 lakrész visszaigényléséről van szó.

Sajnálattal állapítja meg, hogy a Szatmári Református Gimnázium és a nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium ingóságainak visszaszolgáltatásának kéréseit az illetékes bizottságok elutasították. Máthé Edith jogtanácsos javasolja, hogy az ingóságok visszaszerzése érdekében polgári pert indítson az egyházkerület.

Igazgatótanács egyhangúlag elhatározza, hogy a Szatmári Református Gimnázium és a nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Gimnázium ingóságainak visszaszerzése érdekében az Egyházkerület indítson polgári pert.

Szám: 23/2008

Tárgy: Nyomda- és sajtóügyek – előterjeszti dr. Hermán M. János előadótanácsos

Dr. Hermán M. János előadótanácsos előterjesztésében ismerteti a Sajtó- és Kiadói Ügyosztály 2008-as évre szóló kiadói tervét, valamint az elkövetkezendő időszak kiállításait, rendezvényeit tartalmazó tervezetet. (3. számú melléklet)

Igazgatótanács elfogadja dr. Hermán M. János előadótanácsos javaslatát és terveit a 3-as számú melléklet szerint.

Szám: 24/2008

Tárgy: A Cigánymissziós Központ 2008. évi terve – előterjeszti Nagy József Barna intézményvezető

Nagy József Barna, a Cigánymissziós Központ vezetője beszámoló az Igazgatótanácsnak az általa vezetett intézmény tevékenységéről, és ismerteti a 2008-as évre szóló terveket. (4. számú melléklet)

Igazgatótanács egyhangúlag elfogadja a nagyváradi Cigánymissziós Központ 2008-as évre szóló tervezetét, a 4-es számú melléklet szerint.

Szám: 25/2008

Tárgy: Zeneügyi kérdések – előterjeszti Oláh Mihály zenei szakelőadó

Oláh Mihály zenei szakelőadó azzal a kéréssel fordul Igazgatótanácshoz, hogy engedélyezze a Kecskeméti Konferencia anyagának kiadását 500 példányban.

Dr. Hermán M. János, a Kiadói- és Sajtóosztály vezetője egyetért a zenei előadó kérésével, a zenei anyag kiadását viszont az anyagi források bevételeinek arányában tudják felvállalni.

Oláh Mihály a továbbiakban a református kántorképzés szükségességéről szól, megelégedéssel nyugtázza az eddigi továbbképzők sikereit. Az idei évben is – reménység szerint – megrendezik Nagyváradon a kántortovábbképzőt.

Tudomásul szolgál

Több tárgy nem lévén Csúry István helyettes püspök az ülést berekeszti.

K.m.f.

CSÚRY ISTVÁN helyettes püspök	KOVÁCS ZOLTÁN főgondnok
TOLNAY ISTVÁN világi főjegyző	FAZAKAS SÁNDOR aljegyző

Hitelesítők:

SIPOS LÁSZLÓ igazgatótanácsos	CSÚRY MIKLÓS igazgatótanácsos
----------------------------------	----------------------------------

JEGYZŐKÖNYV

mely felvétel 2008. július 22-én Nagyváradon, az Igazgatótanács, valamint az Esperesek és a Gondnokok Kollégiumának együttes ülésén

Jelen vannak: Tökés László püspök, Csúry István helyettes püspök, Kovács Zoltán főgondnok, Tolnay István világi főjegyző, Csomay Árpád generális direktor, Varga Károly, Püspök Sándor Csaba, Fülöp János, ifj. Tolnay István, Czapp István, Kovács Gyula, Oláh Mihály, Baracsi Levente, Tasnádi András lelkészi jellegű, dr. Kovács Béla, Csúry Miklós, dr. Vajda Sándor, Fiók Imre, Török Ferenc világi igazgatótanácsosok, Földesi Márta lelkészi póttag; valamint tanácskozási joggal: Salánki Lóránt, Forró László, Vinczéné Pálfi Judit, Antal János előadótanácsosok, Máthé Edith jogtanácsos, László Kálmán, a Presbiteri Szövetség elnöke, dr. Geréb Zsolt rektor.

Távolmaradásukat igazolták: Szőnyi Levente aljegyző, Sipos Miklós, az Esperesek Kollégiumának elnöke, dr. Hermán M. János előadótanácsos, Szűcs Éva osztályvezető, Geréb Miklós, dr. Székelyszentmiklósi István, Halász György világi igazgatótanácsosok, dr. Zalatnay István, Gellén Sándor, ifj. Pataki Károly póttagok, Bara Csaba, a Gondnokok Kollégiumának elnöke.

Nem indokolták távolmaradásukat: Szekeres Sándor, Sipos László, Józsa Ferenc, Fazakas Sándor, Koszorus István, Nagy József, Péntes Lajos, Csapó Ernő, Kovács Jenő, Mihály István, Czaholi Tibor, Elekes Gyula, Venter Miklós, Fodor Lajos, Major Andrea, Lucza István, Vetési László, Pap Ákos, Szabó József Levente, Nagy Zsolt Attila.

Az Esperesek és Gondnokok Kollégiumának tagjai közül jelen vannak: Gellért Gyula, Fazakas Csaba, Lukács József, Bogdán Zsolt esperesek, Pesti János főgondnok. Igazolva távolmaradását: Sipos István, Sipos Miklós, Nagy Sándor, Mikló Ferenc, Seres Géza. Igazolatlanul hiányoznak: Nagy József, Czaholi Tibor, Szilágyi Péter, Czinczér Attila, Márkus László gondnokok.

Igét hirdet Csomay Árpád generális direktor a 2Kor 6,1-2 versei alapján.

Szám: 26/2008

Tárgy: Számbavétel, az ülés megnyitása

Csúry István helyettes püspök köszönti a megjelenteket, és felkéri Forró Lászlót közigazgatási előadótanácsos, hogy ejtse meg a számbavételt.

Forró László a számbavételt követően megállapítja, hogy 33 szavazati joggal rendelkező tagból 23-an jelen vannak.

Ez a létszám kibővül az Esperesek- és Gondnokok Kollégiumának öt tagjával.

A számbavétel alapján Csúry István helyettes püspök megállapítja, hogy az ülés szabályszerűen hivatott össze és határozatképes. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Szekeres Sándor lelkészi és Péntes Lajos világi tagokat.

Tudomásul szolgál

Szám: 27/2008

Tárgy: Napirend megállapítása

Csúry István helyettes püspök felkéri az Igazgatótanács tagjait, hogy amennyiben kiegészítései vannak a napirendhez (1. számú melléklet), tegyék meg javaslatukat.

Forró László közigazgatási előadótanácsos a teológusok beadványát javasolja megvitatásra.

Oláh Mihály zenei előadó a kántorképzővel kapcsolatos kérdések napirendre tűzését kéri.

Igazgatótanács a napirendet, a kiegészítésekkel együtt, egyhangúlag elfogadja

Szám: 28/2008

Tárgy: Titkosszolgálati átvilágítások kérdése – előterjeszti Tökés László püspök

Püspök beszámol arról, hogy az elmúlt 18 évben csak lassú előrelépésekkel sikerült felfedni egy-egy informátort, titkosszolgálati jelentéstevőt. 2007-ben történt igazi előrelépés, amikor új iratcsomók kerültek ki a titkosszolgálat levéltárából. Ezek alapján lepleződtek le neves személyek, akik fedőnév alatt írtak jelentéseket róla, családjáról és másokról.

Az Egyházkerület összesen 87 egyházi tiszt- és tisztségviselő átvilágítását kérte a Szekuritáté Irattárát Átvilágító Országos Bizottságtól (CNSAS).

1988-ban a Securitate készített egy kimutatást református egyházi informátorairól, amelyből kiderül, hogy minden egyházmegyében volt 2-3 olyan egyházi személy (lelképásztor, esperes), akik rendszeresen jelentést írtak kollegáikról.

Tökés László püspök kijelenti, hogy az átvilágítások kérdése nem öncélú és nem csupán személyes ügye, hanem közérdekű kérdés, melynek hármass jelentősége van:

- tudományos, azaz a múlt szakszerű feltárása, egyháztörténeti jelentőségű;
- erkölcsi, az igazság megismerése, a bűn megnevezése elkerülhetetlen;
- politikai, azaz amíg a besúgók itt vannak közöttünk, és tovább tevékenykednek a közösség kárára, addig nem lesz igazi rendszerváltozás.

Másképp alakult volna Románia helyzete az elmúlt 18 évben, ha a szekusok és kollaboránsok eltűntek volna a közéletből. Sokat kellett velük és rendszerükkel viaskodni, és ez sok energiát felémésített – állapítja meg a püspök.

Tökés László beszámol arról, hogy a CNSAS-tól kapott dossziék és jelentések alapján a következő fedőnevek illetve gazdáik lepleződtek le:

– Bibliotecarul névvel: dr. Gálffy Zoltán teológiai tanár

– Stelian névvel: dr. Bartha Tibor orvos
– Avram névvel: Kovács Imre volt paptamási lelképásztor

– Herman névvel: Fazakas Sándor volt rogeriuszi lelképásztor

– Petrescu, illetve Farkas névvel: Bányai Ferenc volt temesvári lelképásztor, esperes

Tökés László javasolja, hogy az Igazgatótanács ülését nyilvánítsák zártkörűnek, hogy az ezután elhangzó nevek a további lépések megtételéig ne kerüljenek nyilvánosságra. A jegyzőkönyv írását tovább folytatják: a jövőben kizárólag elnökségi jóváhagyással lehet hozzáférni az Egyházkerület Igazgatótanács Hivatalában.

Igazgatótanács egyhangúlag zártkörűnek nyilvánítja az ülést.

Szám: 29/2008

Tárgy: A helyhatósági választások kiértékelése. Egyházunk közéleti-politikai szerepvállalása – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László előadótanácsos ismerteti a 2008-as helyhatósági választásokon önkormányzati tisztségbe került lelképásztorok jegyzékét. Egyházkerületünkben 28 lelképásztor került be a különböző önkormányzati testületekbe. Közülük többen részt vesznek az Igazgatótanács mai munkálatain.

Tökés László püspök megállapítja, hogy a lelképásztorok önkormányzati tisztségekbe való bekerülése az RMDSZ taktikázásának eredménye. Emlékeztet arra, hogy az Erdélyi Református Egyházkerületben letiltották a lelképásztorokat a politikai szerepvállalásról. Mindenkinek joga van a választás szabadságához, ezért is volt fontos az erdélyi magyar többpártrendszer beindulása, melynek következményeként ma kétszázal több magyar önkormányzati képviselőnk és kilencel több polgármesterünk van mint a megelőző választásoknál.

Püspök gratulál mindenkinek, aki lelképásztorként vagy világitként helyet kapott az önkormányzati testületekben. Végső soron az RMDSZ-ben is, az MPP-ben is a mi embereink vannak, akik jók vagy rosszak. Egyházunk szempontjából az a lényeges, hogy politikai sikon ne az RMDSZ vagy az MPP akarata, hanem rajtuk keresztül az egyház értékrendje érvényesüljön. Legyen az egyház a bibliai értelemben vett kovász! Reménység szerint egy héten belül koalíció jön létre az RMDSZ és az MPP között a plurális egység jegyében, a befogadó és nem a kizáró egység jegyében.

A hozzászólások rendjén Varga Károly példaként hozza fel a Koltón kialakult kritikus helyzetet, ahol is független polgármestert és MPP-s alpolgármestert választottak. Javasolja, hogy az önkormányzati tisztségekbe megválasztott lelképásztorok alkossanak érdekszövetséget, adott esetben védjék meg

egymást a nemtelen támadásoktól (lásd: paptamási, érsemjéni eset).

Fülöp János érsemjéni lelkipásztor ismerteti a nagyközönségben kialakult áldatlan helyzetet. Személy szerint a megalakulásától kezdve támogatta az MPP-t, bár nem tagja a pártnak. Az utóbbi hónapokban véleménye szerint politikai nyomásnak volt kitéve: a helyi RMDSZ-elnök és a polgármester megpróbálta ellene fordítani gyülekezetét. Kéri az Igazgatótanács támogatását a szolgálatához.

Bereczki András lelkipásztor ecseteli a paptamási helyzetet, ahol négy éve folyik az áldatlan harc az egyházközösség és a helyi önkormányzat egyes illetékesei között. Gyülekezetének egyes tagjait megpróbálták a lelkipásztor ellen hangolni. Jelenleg újra kiújult a harc. Ezért kéri az Igazgatótanács mértektartó állásfoglalását.

Kovács Zoltán főgondnok annak a véleményének ad hangot, hogy nem jó lépés volt a testvér-egyházkerület részéről a lelkipásztorok eltűlése a politikai szerepvállalástól, hiszen a gyakorlat azt mutatja, hogy jó az, ha az egyháznak lelkipásztor képviselője van a helyi tanácsban. Polgármesterként azt kéri a megválasztott lelkipásztoroktól, hogy az önkormányzatokban méltóképpen képviseljék egyházunkat, hiveinket.

Püösök Csaba véleménye szerint minden lelkipástoroknak és világi vezetőnek erkölcsi kötelessége, hogy ne vegyen részt lejárató akcióban, ne adja nevét egyházunk értékrendjéhez méltatlan akciókhoz.

1. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa a Ceauşescu-diktatúra bukásának 20. évfordulójára közeledtén nagyra értékeli Egyházkerületünk, illetve a temesvári református egyház és az – akkori – református egyházmege meghatározó szerepét a romániai rendszerváltozás elindításában.

Ezzel együtt Igazgatótanács felidézti és értékeli a kommunista rezsim bukását követően helyreálló Királyhágómelléki Református Egyházkerület kiemelkedő közéleti-politikai szerepvállalását:

- a demokratikus átalakulások, a rendszerváltozás folyamatában és folytatásában;
- a romániai magyar nemzeti közösség érdekeinek védelmében és jogainak kivívásában;
- a magyarság közösségi jogaiért és önrendelkezéséért folytatott harcban;
- az erdélyi magyar egyházak egyenjóságáért és autonómiájáért, az egyházi és vallásszabadságért folytatott küzdelemben.

2. Mindezeket szem előtt tartva Igazgatótanács meggyőződését fejezi ki, hogy erdélyi magyar egyházaink önmagukban és ökumenikus együttműködésük által fontos tartópillérei nemzeti közösségünk megmaradásának, önazonosságának megőrzésének.

Ennek tudatában Egyházunk hitből fakadó erkölcsi kötelességének tartja hagyományos közéleti-politikai szolgálatának töretlen folytatását.

3. A rendszerváltozás kezdete óta eltelt időszakban, közelebbről pedig a tavaly őszi európai parlamenti, valamint a legutóbbi helyhatósági választások alkalmával Egyház-

kerületünk határozottan kiállt a demokratikus, valamint a keresztény és a nemzeti értékek, továbbá a hiteles közösségi képviselet, a demokratikus pluralizmus, illetve a plurális egység ügye mellett. Ennek megfelelően következetesen szembeszállt a kommunista múlt és a totalitárius egypártrendszer visszahúzó örökségével. Üdvözölte és támogatta a magyar kistársadalom – demokratikus – polgári, politikai önszerveződését, valamint a pártpolitikai érdekeken felül álló nemzeti érdekek érvényesítését.

4. Mindezek összefüggésében Igazgatótanács elégtétellel és elismeréssel köszönti azokat a lelkipásztorokat, akik a helyhatósági választásokon önkormányzati mandátumot szereztek. Hasonlóképpen jókívánásait fejezi ki azoknak a nem lelkesítő egyházi tisztségviselőknek – gondnokoknak, presbitereknek –, akiket polgármesternek vagy tanácsosnak választottak.

Igazgatótanács, a tanácskozásán részt vevő önkormányzati tisztségviselőkkel teljes egyetértésben, azzal a felhívással fordul egyházi választottainkhoz, hogy pártállásuktól függetlenül, illetve azon felülemelkedve, hitbeli hűséggel és lelkiismeretességgel képviseljék kisebb vagy nagyobb közösségük, településeik és gyülekezeteik érdekeit.

5. A kialakult helyzetre való tekintettel és a kínálózó alkalmat megragadva, a tanácskozásra meghívott önkormányzati tisztségviselőkkel együttesen, Igazgatótanács ezennel megalakítja a Királyhágómelléki Önkormányzati Képviselők Testületét (KÖKT), melynek – függetlenül attól, hogy milyen pártzínekben nyertek mandátumot – valamennyi lelkesítő önkormányzati tisztségviselő a tagja lehet. A testületben önkéntes alapon a nem lelkesítő egyházi önkormányzati tisztségviselők is tagságot vállalhatnak. A KÖKT szolgálatának alapelve az, hogy a helyhatóságokban, az önkormányzatokban egyházunknak és egyházunk tagjainak közös és sajátos érdekeit képviseljük – bármely megosztó pártérdek felett.

6. A helyhatósági választásokon tapasztalt visszasságokra és pártos ellentétekre tekintve, Igazgatótanács elutasít bármilyen egypárti kizárólagosságot és egymással szembeni pártos türelmetlenséget. Elítéli az egyházi életbe való beavatkozási kísérleteket és a választás demokratikus szabadságát ért sérelmeket. Meggyőződése, hogy a pillanatnyi pártpolitikai előnyök és anyagi érdekek nem szoríthatják háttérbe a közösségi, egyházi és nemzeti érdekeket – amint az, sajnos, megtörtént nem egy esetben.

7. Igazgatótanács felemeli szavát azon lelkipásztorok és nem lelkesítő tisztségviselők védelmében, akik a helyhatósági választások nyomán, pártállásuk vagy pártszimpátiájuk miatt, a választás demokratikus szabadságának, illetve az Egyház autonómiájának sérelmére, hátrányos megkülönböztetést szenvedtek.

Igazgatótanács azonosul Esperesek Kollégiumának állásfoglalásával, melyben védelmükbe veszik a politikai leszámolás áldozatává váló érsemjéni és paptamási lelkipásztorokat.

8. Igazgatótanács határozottan elítéli a közvélemény elvtelen befolyásolása terén, illetve a sajtóban tapasztalható pártos ellenségeskedéseket, vádaskodásokat és lejárattal kísérleteket – a nemzeti egységnek a demokráciával szembeni kijátszását. Igazgatótanács sikra száll a testvéri párbeszéd, a megbékélés, az összefogás érdekében – a sokszínű (plurális) egység keretében. Támogatja a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Magyar Polgári Párt együttműködését – a „politikai ökümenia” szellemében, nemzeti érdekeink szolgálatában.

9. Egyházkerületünk Elnöksége körlevélben hozza gyülekezeteink és tagjaink tudomására a helyhatósági választásokkal és Egyházunk közéleti-politikai szerepvállalásával kapcsolatos álláspontját.

Szám: 30/2008

Tárgy: Személyi ügyek – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László előadótanácsos két személyi jellegű kérést terjeszt elő, úgymint:

- a) Móré Zsigmond Mihály Levente lelkipásztor kérelme pályázatról munkakör betöltésére
- b) A kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetbe felvételizett Kui Zsolt és Major Ernő Dániel hallgatók kérése a felvételi helyek bővítésére vonatkozóan.

A hozzászólások rendjén Oláh Mihály, László Kálmán, Tókécs László, Kovács Zoltán, Bogdán Zsolt a teológiai felvételi helyek bővítése mellett érvelnek, míg Forró László a helyek emelése ellen foglal állást.

a. Igazgatótanács egyhangúlag támogatja Móré Zsigmond Mihály Levente mocsolyai lelkipásztor alkalmazását pályázatról munkakörbe a szilágysámsóni községi önkormányzatnál.

b. Igazgatótanács kilenc igen, négy nem és egy tartózkodás mellett jóváhagyja Kui Zsolt és Major Ernő Dániel felvételét a Kolozsvári Teológiai Intézetbe, a 2008/2009-es tanévre.
K. m. f.

TÓKÉCS LÁSZLÓ CSÚRY ISTVÁN
püspök helyettes püspök

KOVÁCS ZOLTÁN
főgondnok

TOLNAY ISTVÁN SZŐNYI LEVENTE
világi főjegyző lelkesítő aljegyző

Hitelesítők:

SEKERES SÁNDOR PÉNZES LAJOS
lelkesítő tag világi tag

JEGYZŐKÖNYV

mely felvétetett 2008. október 3-án Nagyváradon,

a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának ülésén

Jelen vannak: Tőkés László püspök, Csűry István helyettes püspök, Kovács Zoltán főgondnok, Csomay Árpád generális direktor, Tolnay István főjegyző, Szónyi Levente aljegyző, Varga Károly, Sipos László, Püskös Sándor Csaba, Fülöp János, ifj. Tolnay István, Kovács Gyula, Oláh Mihály, Baracsi Levente lelkesítő tagok, dr. Kovács Béla, Csűry Miklós, Geréb Miklós, Fiók Imre, Kovács Jenő, dr. Székelyszentmiklósi István, Török Ferenc világi tagok, Gellén Sándor és Földesi Márta lelkesítő póttagok. Tanácskozási joggal bíró tagok közül jelen vannak: Forró László közigazgatási előadótanácsos, Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos, Antal János külügyi előadótanácsos, Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos, Szűcs Éva, a Katekétikai Osztály vezetője, Fodor Lajos katekétikai előadó, László Kálmán, a Presbiteri Szövetség elnöke, Nagy József Barna, a Cigánymissziós Központ vezetője, Tokár Sándor teológiai hallgató.

Forró László közigazgatási előadótanácsos bejelent, hogy a számbavétel alapján 34 szavazásra jogosult tagból 23-an vannak jelen.

Fentieket figyelembe véve Csűry István helyettes püspök megállapítja, hogy az ülés szabályszerűen hívatott össze és határozatképes.

Szám: 31/2008

Tárgy: Napirend megállapítása

Csűry István helyettes püspök felkéri az Igazgatótanács tagjait, hogy amennyiben vannak kiegészítései a napirendben, tegyék meg. Mivel újabb javaslat nem érkezik, a meghívóban szereplő napirendet fogadja el az Igazgatótanács.

Igazgatótanács a napirendet egyhangúlag elfogadja.

Szám: 32/2008

Tárgy: Megnyitó – Kovács Zoltán főgondnok

Kovács Zoltán főgondnok megnyitó szavaiban méltatja a Partiumi Keresztény Egyetem akkreditációját. Véleménye az, hogy a kitartó munkának és harcnak meg lett az eredménye, és ez erőt kell adjon egyházkerületünknek a további szolgálathoz.

Ezen a napon kerül sor a Partiumi Keresztény Egyetem évnvtőjára, melyen az Igazgatótanács testületileg vesz részt.

Szám: 33/2008

Tárgy: Püspöki bejelentések – előterjeszti Csűry István helyettes püspök

– Csűry István helyettes püspök beszámol arról, hogy az elmúlt hónapban 24 gyülekezetben szol-

gált (olykor napi 2-3 szolgálatot is végzett), valamint konferenciákon vett részt.

– Tájékoztat a genci ügyel kapcsolatban, melynek mindhárom bírósági tárgyalását az Egyházkerület megnyerte. A legnehezebb, ún. munkaügyi perben is a román hatóság elismerte az egyház autonómiáját és jogszerű döntését.

– A Partiumi Keresztény Egyetem akkreditációját egyházkerületünk sikerként könyvelheti el évtizedes fáradságos munkájának beteljesüléseként. Javasolja, hogy Igazgatótanács fogalmazzon meg egy állásfoglalást, amelyben Isten után köszönetet mond mindazoknak, akik tettek azért, hogy az akkreditáció megszűlessék.

Tolnay István tanügyi előadótanácsos szerint is nagy eredmény az akkreditáció, hosszú út vezetett ideig. Visszaemlékezett a kezdetekre, amikor a Sulyok István Református Főiskolán elindult az oktatás. Az egyetem történetének első tíz évében az Egyházkerület nemcsak megalapította, hanem saját költségvetéséből fenn is tartotta az intézményt. Meg kell köszönni az egykori rektoroknak a munkáját, dr. Mester Zsoltnak, dr. Kovács Bélának, dr. Geréb Zsoltnak.

Antal János külügyi előadótanácsos kiemeli, hogy köszönetet kell mondani az Egyházkerület Tanügyi Osztályának, Tolnay Istvánnak, aki szívén hordozta mindvégig az egyetem sorsát. Köszönetet kell mondani továbbá Szili Katalinnak, a Magyar Országgyűlés elnökének, aki közbenjárta a román parlamentnél a sikerért.

Kovács Zoltán főgondnok szerint Pásztor Gabriella államtitkár is elismerést érdemel, hisz sokat segített nekünk Bukarestben.

Igazgatótanács elégtétellel üdvözli, hogy közel két évtizede elindított intézményteremtő erőfeszítései nyomán létrejött az erdélyi magyarság első államilag elismert, önálló magyar felsőoktatási intézménye, a Partiumi Keresztény Egyetem.

Egyházkerületünk hiánypótló szolgálatra vállalkozott, amikor a kedvezőtlen körülmények között megteremtette az önálló erdélyi magyar felsőoktatás újjáépülésének alapjait. Isten iránti hálaadással mondunk köszönetet mindazoknak, akik egyházi, közösségi, szakmai és anyagi felelősségvállalással hozzájárultak a Partiumi Keresztény Egyetem akkreditációjának eléréséhez.

Igazgatótanács kiemelten mond köszönetet a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeteinek, Tőkés László püspöknek, európai parlamenti képviselőnek, az egyetem volt rektorainak – néhai dr. Mester Zsoltnak, dr. Kovács Bélának és dr. Geréb Zsoltnak –, valamint a tanintézet Tanári Karának, Egyházkerületünk Tolnay István előadótanácsos vezette Tanügyi Osztályának, a Testvéregyházaknak, a Pro Universitate Partium Alapítványnak, az anyaországi kormányzatoknak, Románia Parlamentjének

és az RMDSZ egyetemünket támogató tisztviselőinek.

Igazgatótanács kifejezi reményességét, hogy a Partiumi Keresztény Egyetem állami elismeretése előremutat a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet és a Sapientia Tudományegyetem mielőbbi akkreditálása, illetve az önkény által megszüntetett Bolyai Egyetem visszaállítása irányába.

Szám: 34/2008

Tárgy: A Szentci Kertész Ábrahám Nyomda újraszervezése – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

Előterjesztő beszámol arról, hogy Sándor Lajos egykori nyomdaigazgató szeptember 1-jei hatállyal lemondott tisztségéről. Szolgálatát ideiglenesen Forró László előadótanácsos vette át. A nyomda eddigi deficit munkáját át kell szervezni, új és korszerű gépeket kell vásárolni, új épületbe kell költöztetni.

Forró László úgy véli, hogy a Cigánymissziós Központ épületében lehetne kialakítani a nyomdát, miközben a cigánymisszió megpályázhatja a városi önkormányzattól egy ingyenes telket a maga számára.

Az új nyomdának szüksége van korszerű gépekre. Már sikerült megvásárolni egy új vágógépet, de szükség van egy fóliázó-gépre, és természetesen egy korszerű, Heidelberg-típusú nyomdagépre.

László Kálmán, a Presbiteri Szövetség elnöke javasolja, hogy Igazgatótanács hozzon létre egy három tagú bizottságot, amely átvizsgálná a nyomda eddigi munkáját, és vonja felelősségre azokat, akik e „csőd-közeli” helyzetbe sodorták a nyomdát.

Igazgatótanács tudomásul veszi Forró László előterjesztését, és megbízza őt a Szentci Kertész Ábrahám Nyomda újjászervezésével és jövőbeni működtetésével.

Igazgatótanács elrendeli a nyomda átvizsgálását, és a kialakult helyzetért felelősök kérdőre vonását.

Igazgatótanács elfogadja azon tervezetet, miszerint a jelenlegi Cigánymissziós Központ telkének hátsó részén – előre elkészített elemekből – épüljön fel az új nyomda csarnoka. Igazgatótanács jóváhagyja, hogy az Új Kézfogás Közalapítvány pályázatából megnyert 45.000 USD összeget az új nyomda felépítésére fordítsák.

Igazgatótanács elrendeli a szükséges nyomdagépek megvásárlását pályázati úton nyert pénzalapokból.

Szám: 35/2008

Tárgy: Cigánymisszió – cigánytemplom – előterjeszti Nagy József Barna intézményvezető

Nagy József Barna beszámol arról, hogy a Nagyvárdi Önkormányzat lehetőséget nyújt a cigánymisszióval foglalkozó szervezeteknek arra, hogy egy ilyen jellegű központot építsenek egy, az önkormányzat által ingyen odaítélt telekre a város szélére.

Igazgatótanács tudomásul veszi az előterjesztést, és megbizta Nagy József Barna intézményvezetőt a szükséges lépések megtételére annak érdekében, hogy telket igényeljünk az új cigánymissziós központ felépítése céljából.

Szám: 36/2008

Tárgy: 2008 – A Biblia Éve – előterjeszti Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos

Vinczéné Pálfi Judit beszámolójában ismerteti a Missziói Ügyosztály idei, hátralevő programtervét, amelynek fő eseménye a 2008. október 31-én Nagyvárdon sorra kerülő Biblia Nap. E napon a város több pontján Bibliákat fognak kiállítani, a járókelők megtekinthetik, beleolvashatnak és vásárolhatnak belőlük. Ugyanakkor Németországból egy ún. „Bibliabusz” érkezik Romániába, amely Partium több városába is ellátogat és bibliákat visz az érdeklődőknek, felkeltve a járókelők figyelmét.

A 2008. november 21-én, Nagykárolyban sorra kerülő Egyházkerületi Ünnepi Közgyűlés keretében előadás fog elhangzani a Bibliáról, azt követően pedig egy Biblia-kiállítást tekinthetnek meg a jelenlevők.

Az idei évben a Missziói Ügyosztály rajzpályázatát hirdetett meg a három református kollégium diákjai számára, a Biblia témakörében. A beérkezett rajzokat elbírálták, a sikeresekből pedig képeslapok készültek, amelyek hátán egy betegekért szóló imádság szerepel, és ezt elsősorban kórházakban szeretnék szétosztani a betegek között.

A Missziói Ügyosztály javasolja, hogy minden év március első vasárnapján a diakóniai misszió javára gyűjtsenek perselyes adományt, amelynek tizedét küldjék fel az egyházkerülethez diakóniai célokra.

Igazgatótanács elfogadja a Vinczéné Pálfi Judit előterjesztésében foglaltakat.

Igazgatótanács az egyházmegyék felé terjeszti a diakóniai célokra történő adománygyűjtés kérdésének megvitatását.

Szám: 37/2008

Tárgy: Egyházkerületi alapítványok ügyeinek tisztázása – előterjeszti Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos

Vinczéné Pálfi Judit elmondja, hogy az alapítványok iratait átvizsgálva kiderült, hogy az Egyházkerület, mint jogi személy nem szerepel sem az „Ecclesia Mater”, sem a „Mária Alapítvány” alapító között, mivel azokat magánszemélyek hozták létre. Így semmi bekezdésünk nincs, és az ügyvitelt sem ellenőrizhetjük.

Örömmel tájékoztat viszont arról, hogy Újvári Jolán Rozália, nagyvárdi lakos magánszemélyként 1998-ban hozta létre a „Jó lány” nevű alapítványt, amit 2008. január 15-i hatállyal egyházkerületünknek adományozott. Az alapítvány célkitűzései között missziói és diakóniai tevékenység szerepel. Egyházkerületünk Vezetőtanácsa pedig a következő nevet

adta az alapítványnak: KREDA, azaz Királyhágómelléki Református Egyházkerület Diakóniai Alapítványa. A kuratórium tagjai egyrészt a Missziói Ügyosztály vezetői, másrészt a Gazdasági Ügyosztály munkatársai lesznek, a mindenkor püspök felügyelete alatt.

Igazgatótanács örömmel nyugtázza a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Diakóniai Alapítványa (KREDA) létrejöttét, és a kuratóriumi tagságot is egyöntetűen jóváhagyja.

Szám: 38/2008

Tárgy: Kisgyülekezetek problémái – előterjeszti Csúry István helyettes püspök

Csúry István helyettes püspök beszámol arról, hogy gyülekezeti látogatásai során nagyon sok helyen szomorú állapotokat tapasztalt. Leépülő közösségek, felültes lelkészi szolgálat, elkeseredett lelkészek jellemzik ezeket. Körülbelül 50 gyülekezet sodródott „veszélyzónába” egyházkerületünkben.

Javaslati a következők:

1. Módosítani kellene a kongruák leosztását. Ne lelképászfüggő legyen, hanem gyülekezetfüggő, azaz a kisgyülekezetek kapja meg a legnagyobb kongruát, a nagygyülekezet a legkisebbet (arányosan), hisz ez utóbbi könnyebben tudja elhordozni az anyagi többlet-terhet.

2. Új alakra kell helyezni az egyházkerületen belül a testvérgyülekezetek kapcsolatát. Minden egyházmegyében keresse meg mindenki a maga testvérgyülekezetét. A Zilahyi Egyházmegyében ez már nagyon jól működik.

3. „Evangelizációs renováció”-t kell szervezni a kicsi gyülekezetekben Advent hetében.

Kovács Zoltán főgondnok javasolja, hogy az egyházkerület válassza ki egyházmegyénként a 10 legkisebb gyülekezetet, és azokat látogassa meg egy-egy vizitáció alkalmával.

Varga Károly lelképásztor szerint be kell látnunk, hogy a '90-es évek lelki megújulása lehangyolott. Csúpn egy kis mag maradt minden gyülekezetben, akire igazán számítani lehet. Nemcsak a kisgyülekezetben vannak tehát problémák, hanem a nagyokban is. Keresni kell az okokat, és az orvoslást is.

Csomay Árpád generális direktor javasolja, hogy két-három szomszédos falu fogjon össze és tartsanak felváltva evangelizációs hetet. Egymáshoz átjárva, egymást bátorítva épüljön a közösség.

Igazgatótanács Egyházkerületi Közgyűlés elé utalja a kisgyülekezetek problémáinak megoldására tett javaslatok megvitatását.

Szám: 39/2008

Tárgy: Pénzügyek, állami támogatások, adósságok rendezése, ingatlanügyek – előterjeszti Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos

Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos mindennek előtt beszámol arról, hogy az egyházkerületnek az egyházmegyékben még kb. 6 milliárd (rég) lej kintlévősége van, ami nehézségeket okoz a kerület mindennapi működésében.

Bejelenti a 2009-es évi kiadványok javasolt árait: falinaptár 3 lej, könyvnaptár 12 lej, Harangszó 1,2 lej, határidőnapló 2,5 lej, Bibliaolvasó kalauz 6 lej.

Az idei évben is megkaptuk a Partner-Hilfe támogatást, 12%-os csökkenéssel a tavalyihoz képest.

A kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet felé lassan rendezzük tartozásunkat: az eladott készlely ingatlan árából 2 milliárd lejt fordítunk a Teológiára, a maradék 1 milliárd lejt pedig az egyházmegyénél kint lévő adósságokból szeretnénk kifizetni.

Ingatlanhasznosítási ügy:

Egyházkerületünk két ingatlant kapott vissza a belvárosban, amelyek felújítása nagyon sürgőssé vált, viszont anyagi forrásunk nincs hozzá. Salánki Lóránt elmondja, hogy felvették a kapcsolatot egy közismert magyarországi céggel, amely hosszú távon kibérelné az épületeket, a saját költségén felújítaná, sőt még bérletet is fizetne egyházkerületünknek. A megígért és várt összegek többszörösét tennék ki annak, amit most kap az egyházkerület a bérlőktől.

Igazgatótanács elfogadja Salánki Lóránt előadótanácsosnak az egyházkerület Mihai Viteazul utca 3. szám alatti, illetve az Independenței utcai ingatlanok hasznosításával kapcsolatos előterjesztését. Megbízta Forró László és Salánki Lóránt előadótanácsosokat az említett ingatlanok hasznosításával kapcsolatos eljárások lebonyolítására, megahagyva, hogy a bérleti szerződés megkötésénél messzemenő körültekintéssel járjanak el, szakemberek bevonásával.

Szám: 40/2008

Tárgy: Közigazgatási ügyek – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

1. Soós Noémi, Nagykároly-Belváros Egyházközség lelkésznoje tanulmányútra kér engedélyt.

2. Dénes István pályázati referent az élesdi gyülekezet megválasztotta lelképásztorának, emiatt lemondott az egyházkerületnél betöltött referensi állásáról. Helyét Farkas Zsolt lelképásztor vette át.

3. A nagyvárdi Szociális Napközibe Szabó Valéria óvónő nyert alkalmazást.

4. A tasnádi lelkészválasztás már két alkalommal meghiúsult. A Kánon szerint ezúttal a püspök kell kinevezzen a gyülekezetbe egy új lelkészt.

5. Előadótanácsos felveti a kongruák kategorizálásának ügyét, miszerint az odaítélésnél a gyülekezetek nagyságát kellene figyelembe venni, nem a lelkészek szolgálati évt. Ennek alapján a legkisebb gyülekezetbe kerülne a legnagyobb kongrua.

1. Igazgatótanács engedélyezi Soós Noémi Nagykároly-Belváros Egyházközség lelkészének tanulmányúton való részvételét.

2. Igazgatótanács tudomásul veszi Dénes István lelképásztor lemondását az egyházkerületi referensi állásról, és jóváhagyja Farkas Zsolt kinevezését a helyére.

3. Igazgatótanács jóváhagyja Szabó Valéria óvónő kinevezését a Szociális Napközibe.

4. Tekintettel arra, hogy a Tasnádi Egyházközségben a lelkészválasztás kétszer meghiúsult, Igazgatótanács tudomásul veszi a lelkész püspök általi kinevezését.

5. Igazgatótanács – áttekintve a kongruák kategorizálásának módosítását – a kérdés megvitatását a soron következő Közgyűlés elé utalja.

Szám: 41/2008

Tárgy: Választások, közéleti kérdések – előterjeszti Tökés László püspök, EP-képviselő

Tökés László püspök beszámol arról, hogy több egyházközségben végzett igehirdetési szolgálatot az elmúlt időszakban. Részt vett a sikeres érmihályfalvi Presbiteri Konferencián, valamint az erdélyi-partiumi református középiskolák ünnepi évneműjében, melynek a Zilahi Wesselényi Református Kollégium adott otthont.

Püspök kifejezi a Temesvár-Belváros Egyházközségben lefolyt lelkesítés szabálytalanságai-val kapcsolatos aggályait.

Javaslatot tesz egyházkerületünk politikai szerepvállalásával kapcsolatban, melyet Igazgatótanács elfogad, és nyilatkozatban közzé tesz.

1. Egyházkerületünk határozottan kiáll a demokratikus, valamint a keresztény és nemzeti értékek, továbbá a hiteles közösségi képviselő, a demokratikus pluralizmus, illetve a plurális egység ügye mellett.

2. Igazgatótanács 2008. február 14-i és július 22-i határozatai alapján Egyházkerület a következő felhívással fordul Gyülekezeteihez és Tagjaihoz:

a. Az Egyház ne folytasson pártpolitikát, és tartsa távol magát a mindennapi pártpolitikai csatározásoktól.

b. Egyházkerület megalakítja a Királyhágómelléki Önkormányzati Képviselők Testületét (KÖKT), melynek – pártállástól függetlenül – valamennyi egyházi önkormányzati tisztviselő teljes jogú tagja lehet. A KÖKT soraiba hívjuk Egyházunk választott képviselőit!

3. Igazgatótanács hitből fakadó, erkölcsi kötelességének tartja, hogy a társadalomra, a nemzetére és az egyházakra nézve fontos kérdésekben és ügyekben keresztény erkölcsi értékrendjének megfelelően véleményt mondjon, és álláspontját politikai téren is érvényre juttassa. Egyházkerületünk első rendben nem pártokat, hanem értékeket, társadalmi, nemzeti és egyházi érdekeket támogat.

Ennek megfelelően, az őszi országos választásokon Egyházkerületünk valamennyi hiteles magyar jelöltet támogatásáról biztosít – függetlenül pártbeli hovatartozásuktól.

4. Egyházkerület továbbra is eltökélten támogatja az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács párbeszédre és megegyezésre irányuló erőfeszítéseit – közös nemzeti érdekeink szolgálatában –, és ugyanerre szólítja fel közéletünk meghatározó szereplőit, valamint az egyes gyülekezeteket. Egyben felszólítja őket, hogy semmilyen idegen – politikai – érdekek ne engedjenek, hanem Egyházunk érdekeit híven képviseljék a küszöbön álló választásokon.

Szám: 42/2008

Tárgy: Indítványok, javaslatok

Titkosszolgálati átvilágítások ügye – előterjeszti Tökés László püspök, EP-képviselő

Püspök bemutatja azt a körlevelet, amit egyházkerületünk gyülekezeteibe fogunk kiküldeni, és amelyben felszólítjuk azon lelképásztorokat, akik titkosszolgálati múlttal rendelkeznek, besúgók vagy jelentők voltak, hogy önként jelentkezzenek, vallják be bűneiket és gyakoroljanak bűnbánatot.

Tökés László püspök szorgalmazza egy Feltárái Bizottság megalakulását, amely a titkosszolgálati iratokat áttanulmányozza.

Forró László közigazgatási előadótanácsos javasolja, hogy a Feltárái Bizottság tagjai legyenek az egyházkerület bővített elnökségének tagjai.

Igazgatótanács jóváhagyja – a titkosszolgálati átvilágítások ügyével kapcsolatban – az egyházkerület gyülekezeteibe kiküldendő körlevélben foglaltakat.

Igazgatótanács meghagyja egy Feltárái Bizottság létrehozását, melyet egyházkerület bővített elnökségének tagjai alkotnak.

Több tárgy nem lévén, Csúry István helyettes püspök az ülést bezárja.

K.m.f.

TÖKÉS LÁSZLÓ CSÚRY ISTVÁN
püspök helyettes püspök

KOVÁCS ZOLTÁN
főgondnok

TOLNAY ISTVÁN SZŐNYI LEVENTE
világi főjegyző lelkészi aljegyző

Hitelesítők:

FÖLDESI MÁRTA FIÓK IMRE
póttag világi tag

HÍREK

Egyházkerületi közgyűlés

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Esztergom termében tartotta második éves közgyűlését a Kárpátaljai Református Egyházkerület (KRE). A kerület legfőbb tanácskozó és kormányzó fórumának számító közgyűlés munkájában közel kétszáz gyülekezeti vezető, lelkész és gondnok vett részt.

A közgyűlés Zán Fábán Sándornak, a KRE püspökének nyitó-áhitatával kezdődött, aki ezt követően megtartotta éves beszámolóját. Mint elhangzott, pozitívumokban bővelkedő, eseményekben gazdag évet hagyott maga mögött a kárpátaljai református egyház. A KRE számos külföldi és hazai eseményen képviseltette magát, pl. Beregszászban a püspöki hivatal udvarán felavatták az elhurcolt és lágerekben elpusztult kárpátaljai lelkészek emlékművét. Az egyház tevékenyen kiállt a magyar nyelv megtartása mellett. Fejlődött az egyházi média: elindult az egyházkerület elektronikus honlapja, és sikeresen végezte munkáját a Sion Rádióstúdió és a Küldetés című református újság is. A püspök köszönetet mondott az elektronikus média egyik legfőbb támogatójának számító Tiszáninneni Református Egyházkerületnek, amely ezzel járul hozzá ahhoz, hogy minél több emberhez eljusson Isten Igéje.

A közgyűlésen ismertették a lezakadt országrészekben és a tengerentúlon élő magyar református közösségeket összekötő hivatott ún. Generális Konventtel kapcsolatos terveket, melyek célja, hogy az együttműködés az elkövetkező években

még sikeresebb legyen, érintve olyan területeket, mint a különböző missziók, diakóniai szolgálatok, valamint a magyarság érdekképviselete. Ennek kapcsán elhangzott: ez év május 22-én Debrecenben, a Generális Konvent ülésén elfogadják az egyesült református egyház alkotmányát.

Pozitívként hangzott el, hogy a gyülekezetek megértették az egyházfenntartói járulékok megemelésének szükségességét. Ez komoly előrelépést jelent számos gyülekezetnek, ugyanis a korábbi évektől eltérően immár nemcsak külföldi adományokból, hanem saját erőből is tudnak eredményeket elérni, pl. a templomépítés és templomrenoválás terén.

A közgyűlés kitérte az idei lelkész-szentelés időpontját, mely október 11-én lesz. Véget ért a bemutatásra kerültek a felszentelési lelkészek.

Az alkalom Zán Fábán Sándor püspök imádságával ért véget.

(Kárpátalja, 2009. január 30.)

fzs

Ateista buszkampány

London, Barcelona és Madrid után Genovát is elérte az ateista autóbuzskampány. A liguriai fővárosban február 4-én indul el két autóbusz, amelyeknek oldalán a következő felirat olvasható: „A rossz hír, hogy Isten nem létezik. A jó hír, hogy nincs is rá szükséged”. Az olasz ateisták és racionalis agnosztikusok szövetsége (UAAR) által kezdeményezett kampány pikantériája, hogy Genova ér-

seke Angelo Bagnasco bíboros, a nagyhatalmú olasz püspöki konferencia elnöke. A város kiválasztása nem volt véletlen. Raffaele Carcano, az UAAR elnöke elismerte, hogy a megmozdulás egyfajta kihívás „saját házában” az érsek ellen, aki tavaly júniusban megakadályozta, hogy megtartsák Genovában a megleghívóulást, többször is szót emelt a melegek együttélésére, de a mesterséges megtermékenyítés ellen is. Carcano elmondta továbbá, hogy interneten gyűjtene pénzt a további ateista akciókhoz. „Meglátjuk, mi lesz, amikor elindulnak ezek a buszok, amelyek a szokásos reklámok helyett arra szólítanak fel, hogy a hit kényelme nélkül éljünk” – tette hozzá az UAAR elnöke. Az érsekség provokációként értékelte a kezdeményezést. „Vannak olyan módszerek, amelyek kedveznek a párbeszédnek, mások pedig a türelmetlenséget táplálják. A frontális szembenállás mindig az intolerancia megnyilvánulása” – kommentálta Gianfranco Calabrese atya, az egyházmegye katekizmusfelelőse. A katolikus szervezetek tiltakozására reagálva Marta Vincenzi polgármester leszögezte, hogy a városnak nincs törvényes lehetősége betiltani a kampányt.

Az első hasonló kampányt a brit ateisták indították el. Az ő londoni buszaikon ez állt: „Isten valószínűleg nem létezik. Ne aggódjatok, élvezétek az életet!”. Nagy-Britanniában már 800 busz közlekedik ezzel az üzenettel, s a spanyol és az olasz ateisták is a kampány kiterjesztését tervezik más városokra.

(www.erdon.ro)

ROMÁNIAI MAGYAR
DEMOKRATA SZÖVETSÉG
MARKÓ BÉLA ELNÖK ÚRNAK
BUKAREST

Tisztelt Elnök úr!

Értetlenkedve olvastam a minap, hogy Ön „nem tekinti prioritásnak” az elmúlt években elkezdett párbeszéd folytatását. Remélem, csak a pillanatnyi hevület mondatta Önnel ezeket a szavakat, és nem gondolta komolyan – hiszen minden felelős közéleti személy számára világosnak kell lennie: a jelen pillanatban vélt vagy valós személyes sérelmeink felülemelkedve párbeszédre és meg egyezésre van a legnagyobb szükségünk.

Az erdélyi magyar politika évek óta mély válságban van. A jelenlegi keretek és az eddigi gyakorlat által előidézett helyzet kiszolgáltatottá és védtelenné teszi közösségünket, függővé az ország politikai konjunktúrájától és a számbeli politikai többség egyoldalú akaratától.

Az elmúlt másfél évben lezajlott három választás eredményei egyfelől ószinte számvetésre kell hogy készítsenek bennünket, másfelől jobb belátásra kell térnie minden, népe-nemzete sorsáért felelősséget vállaló vezetőnek!

A romániai magyar választópolgárok közel kétharmada elfordult a mindezidáig monopolhelyzetben lévő Szövetségtől. Ez világosan mutatja, hogy a szűk pártérdekek alapuló politika, amely nem a közösségi érdekek rendeli alá eszköztárát, hanem a hatalomban bármi áron való részvételt célozza, az erdélyi magyar közösségünk számára egy-

re inkább elfogadhatatlan. A legsúlyosabb ellenérv: nem volt képes a megmaradásunkhoz oly szükséges autonóm intézményrendszert kiharcolni és képviselni.

A 2008-as választási esztendő egy korszak végét jelenti. Egy olyan bő évtized politikájának végét, amely az autonómia képviselői helyett a hatalmi pozíciók számottevő eredmények nélküli elfoglalását jelentette, egy korszakét, amelynek végén az erdélyi magyar közösség kiszolgáltatott, érdekérvényesítő ereje gyenge. Mindezt nem csupán a kritika hangján, hanem a saját, fogyatkozó népe sorsáért aggódó vezetőként mondom.

Ahhoz, hogy a 2009-es esztendő valóban új kezdetet jelentsen, összefogásra van szükségünk. Ennek alapfeltétele viszont a politikum, az egyházaink és a civil szféra pilléreire alapuló új társadalmi közmegegyezés, melynek alapjául az 1990-ben, széleskörű konszenzus alapján megfogalmazott programunk – a közösségi autonómiák igénye szolgálhat.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács a legrövidebb időn belül tárgyalásokat kezdeményez a politikummal, egyeztet egyházaink előjáróival, valamint konzultációsorozatra hívja a civil szféra és a média vezetőit, illetve akadémiai közéletünk meghatározó személyiségeit annak érdekében, hogy ezt a folyamatot elindítsuk.

Tudatában annak, hogy a hetven százalékos román kormánypárti nagykoalíció színrelépésével az erdélyi magyarság belpolitikai mozgásteret jelentősen szűkült, nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk a hiteles erdélyi magyar külpolitikára. Annál

is inkább, mert meggyőződésem, hogy a magyar nemzeti érdek iránt elkötelezett, hiteles rendszer-váltó politikai és polgári erőknek Kárpát-medencei közmegegyezésre és határokon átívelő összefogásra irányuló tárgyalásokat kell kezdeniük – egy egységes magyar érdekvédelem és egy közös nemzetközi politikai érdekképviselő megteremtése érdekében. Az európai integráció folyamatába illeszkedő nemzeti integráció valós kiútnak ígérkezik belsőleg és külsőképpen megosztott magyarságunk sokrétű válságából.

Következésképpen nem csupán az erdélyi magyar politika reformja, de az előttünk álló júniusi európai parlamenti választás is az összefogás imperatívuszát hordozza magában.

Az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum megalakítása, valamint az európai választásokra egy széles társadalmi egyetértés és együttműködésen alapuló, reprezentatív erdélyi magyar lista – a magyar összefogás listája – felállítása jó és új kezdetet jelenthet.

Tisztelt Elnök úr!

Javaslom, hogy akár már a jövő héten indítsuk el a tárgyalásokat közös dolgainkról!

Kérem, fogadja jókívánságaimat,
Boldog Új Évet kívánok!

Nagyvárad, 2009. január 11.

TÓKÉS LÁSZLÓ
az EMNT elnöke,
EP-képviselő

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökeként és európai parlamenti képviselőként a 2009-es év elején egyfajta „új kezdet” jegyében amellel érveltem, hogy az erdélyi magyar közélet megannyi alakítója között összefogásra van szükség. „Ennek alapfeltétele viszont a politikum, az egyházaink és a civil szféra pilléreire nyugvó új társadalmi közmegegyezés, melynek alapjául az 1990-ben, széleskörű konszenzus alapján megfogalmazott programunk – a közösségi autonómiák igénye szolgálhat” – fogalmaztam meg erdélyi közösségünk „nemzeti minimumát”.

Az azóta eltelt időszakban szórványosan, és főleg a sajtóban megjelent információk alapján a következő kép rajzolódott ki:

1. Markó Béla, az RMDSZ elnöke ugyan hajlandóságot mutat „az RMDSZ-en kívüli szervezetek képviselőivel” párbeszédet folytatni, ugyanakkor viszont többször is ez iránti kétségeinek adott hangot, példának okáért a következő insznuatív kijelentésében: „Szinte biztos vagyok benne, hogy Tókés László nem akar egyezséget, csak azt szeretné, ha úgy tünne, nyitott erre, és nagyon komolyan akarna velünk erről tárgyalni.”

Nos, amellel, hogy „az RMDSZ-en kívüli szervezetek” megfogalmazás kísértetiesen hasonlít „a határon túli magyarok” szintagmára, és ilyenformán lekcisnylő, majdhogynem kirekesztő módon bánik az erdélyi magyar közösségünk kétharmadával (becslés a 2008-as választási év adatai alapján) –, emellett úgy tűnik, nem ugyanazt értjük az Elnök úrral a „párbeszéd” fogalma alatt. Szá-

NYILATKOZAT

momra, számunkra a párbeszéd nem azt jelenti, hogy a másik fél hallgat, netán, hogy ugyanazt mondjuk. Kritikára mindig is szükség van, érvek és helyzetértékelések ütköztetéséből érdemi konszenzus alakulhat ki – igaz, csakis akkor, ha célunk egy és ugyanaz: a közösségi autonómiák kivívása és kiépítése.

Másfelől az elnök úr kissé szelektíven emlékezik: a „meg-nem-egyezés” történetéből „kifelejt” az RMDSZ tárgyalócsoportjainak szerepét (például amikor 2007-ben nem voltak hajlandók felelősséget vállalni, illetve konkrét határidőkhöz kötni vállalásaikat; vagy legutóbb a parlamenti választások előtt, amikor a Magyar Polgári Párttal folytatott tárgyalássorozatuk utolsó éjszakáján önhatalmúlag megalázó és vállalhatatlan feltételeket iktattak be a megegyezés-tervezetbe). Jelen pillanatban az RMDSZ vezetősége talán úgy gondolkodik, hogy a fegyelmезetten szavazó – igaz, egyre fogyatkozó – törzsválasztói bázisa az elkövetkezendő EP-választásokon, a megjósolható alacsony részvétel mellett elégséges lesz ahhoz, hogy RMDSZ-es képviselőt juttasson az Európai Parlamentbe. A pártlogika alapján ebből kiindulva tehát nem érdekük a megegyezés.

2. Erdemi párbeszédünk további akadályát képezheti az is, hogy az RMDSZ vezetője továbbra is a pártlogika foglyaként viselkedik. Remélni merem, hogy a Magyar Polgári Párt nem fog ugyan-

ebbe a tévedésbe esni. Az általunk javasolt „nemzeti lista” éppen ezt a pártlogikát szeretné meghaladni, amennyiben az erdélyi magyar politikai elit hajlandó lenne lemondani arról a magának vindikált privilégiumról, mely szerint a közösségünk jövőjét érintő döntéseket kizárólag pártpolitikai alapon lehet meghozni.

A súlyos erkölcsi és gazdasági válság, mely egész nemzeti közösségünket érinti, a választópolgárok politikától való elfordulása, közönye (rosszabb esetben román pártokra való átszavazása), a szociológiai felmérések mutatta társadalmi-gazdasági-szociális helyzetek, illetve az erdélyi magyar közhangulat mind nemzeti imperatívusként teszik szükségessé az összefogást.

Bizom abban, hogy felelősen tudunk viszonyulni az új helyzet kihívásaihoz, és tanulván az eddig elkövetett hibáinkból, megtaláljuk a lehetőséget a tartalmas párbeszédre, melynek révén végre ténylegesen „rendezni tudjuk közös dolgainkat”.

Ezért – az új erdélyi magyar közmegegyezés érdekében – az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács továbbra is szorgalmazza az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum felállítását, illetve a lehető legrövidebb időn belül elkezdi az egyeztető tárgyalásokat mindazokkal a szervezetekkel, amelyek levélbeli megkezdésünkre kedvező választ adtak.

Brüsszel, 2009. január 21.

TÓKÉS LÁSZLÓ,
az EMNT elnöke,
EP-képviselő

Címünk:
410210 ORADEA
str. Jean Calvin nr. 1, jud. Bihor
Telefon/Fax: (+40)259/432-837
E-mail: partiumikozlony@yahoo.com

PARTIUMI KÖZLÖNY
www.kiralyhagomellek.ro
ISSN 1583 - 5782
12 oldal ára 2 lej

Készült a Királyhágomelléki
Református Egyházkerület
Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában
Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó
Korrektor: Pap Judith